

REDACTIA
Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 luna .. 2 "

N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

—
pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

—
INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua dată
12 bani; a treia dată 8 bani
de fiecare publicație.

—
Manuscripte nu se
inapoiază.

—
Telefon oraș și comitat 502.

Rezultate.

»Nu e și pentru Români loc în viața constituțională a Ungariei«.

Din convingerea aceasta au pornit Români din regatul ungar când au luat hotărârea de a se mărgini la rezistența pasivă.

Rămâind ei singuri, Maghiarii trebuiau să producă mai curând ori mai târziu în cercurile serioase convingerea, că nu sunt în stare să conducă în mod rațional afacerile statului și ca rațiunea de stat cere să li-se deschidă prin o reformă electorală și celorlalți cetățeni, deci și Românilor locul ce li-se cuvine în viața publică.

Numai după-ce se va fi făcut această reformă aveau Români să jee parte la viața publică a patriei lor.

Lucrurile au venit însă așa, că ei și-au schimbat gândul și au intrat în acțiune și mai înainte de a se fi făcut reforma.

Ar fi lipsită de rațiune întrebarea, dacă bine au făcut ori nu, căci dacă așa au făcut, nu puteau să facă altfel; trebuie însă să se pună întrebarea, dacă rezultatele obținute în timpul sesiunii, care acum se încheie, sunt ori nu potrivite cu ostenele și cu jertfele aduse.

Nu mai încape nici o îndoială, că sunt: aceasta trebuie, dacă sunt sinceri, s'o recunoască și cei ce au stăruit pentru continuarea rezistenței pasive.

Nu s'a produs, ce-i drept, mult dorita apropiere între Români și Maghiari; din animatele discuțiuni ce s'au urmat în dietă rezultă, din contra, că silințele de apropiere sunt zadarnice și că înțelegerea cu oameni, ca cei ce formează actuala majoritate, e peste putință.

Convingerea aceasta e un rezultat pozitiv și destul de hotărâtor pentru ca să nu ne pară rău de ostăneli, nici de jertfe.

E mare și hotărâtor adevărul, pe care dl Iuliu Maniu l'a grăit când a zis, că nu se poate discuta cu oameni lipsiți de bunul simț politic, care nu se sfiesc a mărturisi, că'n gândul lor în Ungaria nu are să li-se facă dreptate tuturor și numai în numele poporului maghiar se poate stăpâni. Așa sunt cei mai mulți dintre actualii reprezentanți ai Maghiarilor, iar puținii cari înțeleg mai bine interesele statului ungar, se simt strâmtorați și nu au curajul civic de a-și spune fără de încungiur părerile, nici destulă autoritate, ca să le impună.

Tot atât de pozitiv și de hotărâtor e și rezultatul, că oamenii aceștia s'au convins și ei, că Români, Slovaci și Sârbi nu au să se despartă unii de alții și că actualii lor reprezentanți nu se vor lăsa să fie adimeniți a sprigini decât pe un guvern, care le face tuturor dreptate și lasă fie-căruia partea ce i-se cuvine în conducerea afaceri lor publice.

Aceasta a mărturisit-o ministrul-președinte când a scăpat vorba, că înțelegerea cu Români, cu Slovaci și cu Sârbi se va face,

nu prin cei ce azi »pretind« a exprima sentimentele lor.

Iese tot mai lămurit la iveală, că în timpul alegerilor trecute guvernul și agenții lui au usat și au abusat de toate mijloacele, ca să nu poată răsbî în Dietă oameni »compromiși« în luptele din trecut, care au stat ca George Pop de Băsești, dr. Vasile Lucaciu ori Ion Russu-Șirianu în temniță. Ministrul președinte face acum promisiunea, că la viitoarele alegeri se va usa și abusa de toate mijloacele, ca să nu poată răsbî în Dietă nici actualii aleși ai naționalităților, pe care nu-i consideră ca adevărați reprezentanți ai mandanților săi.

Ține deci, ca Români, Slovaci și Sârbi să fie reprezentați și ei în Dietă, înse prin oameni, cu care partizanii se pot înțelege.

Precând mai înainte mulți credeau, că înțelegerea e acum cu putință, azi se știe pozitiv, că rezolvarea prin bună învoială a cestiunii naționalităților actualul guvern nu poate s'o facă, și în timpul sesiunii acum trecute Români și Maghiarii s'au dumirit, dar nu s'au apropiat, ci mai vârtos s'au depărtat unii de alții.

Scapă guvernul din vedere cel mai important dintre rezultatele obținute în timpul sesiunii trecute, autoritatea morală și simpatiile covârșitoare, pe care actualii reprezentanți ai naționalităților aliate au știut să și le câștige. Stând totdeauna la postul lor, păstrându-și în toate împregiurările bunul cumpăt, având și priceperea, și bărbăția, și inima deschisă ce se cere în discuțiunile publice, chiar și cei mai tinări dintre dânșii și-au asigurat în viața publică a patriei lor o pozițiune, încât nu mai pot să fie nici ignorați, nici dați la o parte.

Ar voi guvernul și actuala majoritate a Dietei să aibă în viitor alți oameni în fața lor, dar tot pe aceștia îi va avea.

Cât timp va sta actualul guvern la putere? La întrebarea aceasta a răspuns ministrul de culte contele *Apponyi* unui redactor dela »Zeit« în următoarea declarație:

— Va fi nevoe ca guvernul să uzeze de vacanța parlamentară spre a face un bilanț despre activitatea sa de până-acum. Cred că în 10 ori 12 Septembrie mă voi prezenta alegătorilor mei din *lászberény* spre a desfășura programul guvernului. După ce guvernul este numai provizor, ceea-ce nu se poate îndestul accentua, are termen de viață înainte fixat, care mai lung de doi ani abea poate fi. Stările constituționale sunt iar la loc și prin urmare una dintre problemele principale ale guvernului este împlinită. Acum trebuie să împlinim cealaltă mare problemă: *sufragiul universal și și aceasta se va face în anul următor*. Guvernul nu se va lăsa terorizat la o lucrare pripită, dar la nici un caz nu va întârzia mult cu reforma.

Dacă însă noua lege electorală va fi sancționată guvernul provizor își va perde legitimitatea de existență și va trebui să înceapă era nouă.

»Să judecăm drept!« Primul articol cu acest titlu din »*Poporul Român*,« e o dovadă nu de judecată dreaptă, ci precum am zis de demagogie.

Intrucât confratele nu înțelege, că la Arad Români au votat la alegerea de deputat recentă, pentru sesiunea rezervată sufragiului universal, cu un *opozitional*, față cu guvernul, contra șovinistului și față cu »democratul«-coalitionist concentrator asupra sa a tuturor voturilor neo-maghiare, — nu suntem datori să-l luminăm.

Apoi deputații nostri din acest cerc și comitatul Aradului, vor și să-și justifice, în club atitudinea. Și solidaritatea alegătorilor români cu deputații nostri, la recenta alegere, este o dovadă de disciplină, care nu odată ne-a dus la biruință și a pus acest comitat, în fruntea luptelor pentru revendicațiunile noastre naționale.

Dacă »*Poporul Român*« toate astea nu le înțelege, înc'odată: nu-l credem de bună credință — ar fi prea trist! — ci de demagogic.

Noi am judecat drept!

»*Gazeta Transilvaniei*« abea acum vine cu un fel de răspuns la articolul nostru »Alegerea din Arad« care, natural, n'a avut darul s'o mulțumească.

Din răspunsul ei aflăm îndată de ce i-a trebuit s'aștepte o săptămână. Și-a căutat adică colecțiile vechi și ne dă acum gata: constată, că *Mocsáry* a fost ales de grănicerii lui Doda nu în 1887, cum am susținut noi, ci la 14/26 Maiu 1888. Ca și cum acesta ar fi fost între noi punctul în discuție.

Analogia între cazul din Caransebeș și între cazul din Arad zice că nu e tocmai perfectă — ceeace nici n'am afirmat — dar în miopia ei voluntară »*Gazeta*« nu observă că în ceeace nu e analog cazul din Caransebeș cu cel din Arad, este tocmai în favorul nostru. Caransebeșul ca cerc curat românesc a ales pe *Mocsáry* de deputat al lor, pânăce alegătorii din Arad ca o *infimă minoritate* — 500 voturi față de 3500, — au uzat să determine șansele alegerii în favorul unui bărbat, pe care am zis, nu-l punem alătura dar îl asemănăm lui *Mocsáry*.

La ce-am mai continua însă — a bate toaca la urechia surdului?

În lipsă de argumente »*Gazeta*« se dimite în acest articol și la personalități josnice într'o polemică curat principială.

»*Gazeta*« ia în chipul acesta în mâni o armă pe care noi am aruncat-o demult și pe care nici nu vrem s'o mai luăm chiar cu prețul de a rămânea dezarmați în fața invectivelor »*Gazetei*«.

Am zis!

Cum va fi reforma electorală? Din planul ce se alcătuește în ministerul afacerilor dinlăuntru pentru reforma electorală se învederează în mod vădit, că în viitor dacă se va duce la îndeplinire acel sufragiu universal, fără sufragiu universal, pentru naționalități, dar și pentru muncitorime nu va aduce roadele binelui mântuitor.

Tot va fi format din punct de vedere al »statului național maghiar«.

După acest sufragiu drept de alegere va avea:

1. Tot cetățeanul maghiar, care a ajuns vrâsta de 24 de ani și știe scrie și ceti ungurește.

2. Tot comerciantul independent și tot industriașul.

3. Cine a fost soldat.

Alegerea nu se va face după comune, ci după notariate.

Va fi o nouă arondare a cercurilor, unde se vor lua în considerare interesele maghiarismului.

Ministrul Polónyi, fiindcă-i ministru de »justiție«, nu-i mulțumit cu acest sufragiu al guvernului. El zice, că socialiștii să fie eschiși dela drept de vot și în cazul când vor ști scrie și cetii ungurește.

Comisar regesc. În urma multor defraudări și escrocherii ce se întâmplă la orașul nostru, ministrul de interne a trimis comisar regesc să facă cercetare.

Partidul progresist a fostului guvern Fejérváry, văzând ce plan mizerabil și ce atentat voiește să facă dreptății prin introducerea sufragiului universal, se organizează de nou.

Va lucra din răspuțeri, întovărășiți cu toți luptătorii de bine, să pună capăt acestei bande, ce se numește guvern constituțional, acestor ciocoi negrii la suflet, cari în mod atât de frivol voesc să-și bată joc de milioane de suflete, ce trăiesc în suferințe, ce cer dreptate și nu li-se dă.

Din România.

M. S. Regele a primit din partea M. S. Regelui Marei Britanii și Irlandei și al posesiunilor de peste Mări, împărat al Indiilor, o scrisoare de mulțumire pentru conferirea Ordinului «Carol I».

M. S. Regele a primit din partea M. S. Regelui Portugaliei o scrisoare de mulțumire pentru conferirea ordinului «Carol I».

M. S. Regina și A. S. R. Principesa Maria s'au dus azi cu automobilul la Florești, unde au făcut o vizită de condoleanță dnei și dlui Gh. Gr. Cantacuzino, președintele consiliului de ministri.

D. și dna Dim Sturdza au primit, din partea Augustei Sale Mame, A. S. I. Ducesa Maria de Saxa-Coburg și Gotha, răspunsuri călduroase la felicitările ce dl și dna Sturdza le-au exprimat cu prilejul zilei lor onomastice.

Dl Dimitrie Sturdza a depus cărțile sale de vizită membrilor familiei, Cantacuzino, în semn de condolențe pentru marea pierdere suferită prin moartea dnei Irina Ghica.

De ambele părți ale scării de onoare, dela palatul Artelor, se montiază două statui reprezentând pe Alexandri și Golescu.

Aceste lucrări de sculptură sunt făcute de dl Hagel.

Știri dela expoziție.

Excursiunea învățătorilor bănățeni la Expoziție.

Excursioniștii învățători bănățeni la expoziția din București și de acolo în mai multe centre însemnate ale României și până în capitala Sultanilor, la Constantinopol — vor pleca luni din Timișoara sub conducerea protopopului Dr. Traian Puticiu, căruia fără

îndoială i-se revine meritul acestei excursiuni.

Ne bucură faptul acesta, că li-s'a dat învățătorilor noștri puțința de a face călătoria aceasta nespuse de frumoasă din care dâșii vor putea mult profita.

Lumi noi se vor desfășura în fața ochilor vizitatorilor României, unde oaspeții vor găsi izvor de inspirațiune idealistă și de credință în mărirea poporului de sânge românesc.

După contemplațiunile programului excursiunii, excursioniștii vor cerceta capitala lui Mircea-Vodă, incomparabilă în frumusețe mănăstire a lui Neagoe Basarab, cuibul Hohenzollenilor români din creștetul Carpaților, podul falnic Carol I, cetatea restrîștelor lui Ovid, nemărginita mare... până la vestita cetate a marelui Constantin, care azi dormitează în umbra semilunei...

Le urăm cale bună!

Comisariatul general al expoziției a invitat printr'o adresă pe toți artiștii sculptori cari au făcut macheta monumentului național, să-și depună lucrările în rotonda cea mare a Ateneului cu începere de azi 26 c. și până la 5 August când urmează a se face distribuirea premiilor, după care lucrările premiate vor fi transportate în palatul artelor.

Conștiința națională!

(Urmare.)

În timpurile mai vechi, s'au fost sculat din când în când, în momente de grea încercare, de mari pericole, bărbați provedențiali cari ca un zeu salvator au apărut în mijlocul poporului, l'au redat din letargie, l'au însuflețit pentru fapte mari, pentru acțiuni puternice, au deșteptat în inima lui din nou conștiința de sine, și l'au împins cu secole înainte spre admirarea lumii. Așa a fost în era Osmanilor în Muntenia, un Mircea Vodă, un Tepeș Vodă, în Moldova, un Ștefan cel Mare, un Ioan Vodă cel Cumplit, un Mihai Bravu, pe timpul Fanarioților un Tudor Vladimirescu, iară pe la anii de redeșteptare națională 1848, 1859, 1867, o pleiadă întreagă de bărbați, eroi din amândouă coborășuri ale Carpaților, ale țarilor române, inspirați de principiile liberale-naționale, cari au redat poporului său amar apăs și decăzut din nou lumina vie, redeșteptătoare, adică: *conștiința națională*. Astăzi nu se mai vede de nicăieri de aceste aparințe puternice, astăzi n'avem bărbați provedențiali, n'avem eroi, și totuși poate nici odată n'a fost mai mare necesitatea de aparința lor, ca astăzi, totuși poate nici odată nu s'a aflat aproape tot poporul Român pretutindene în un pericol mai mare de descompunere națională și de pierzare ca astăzi... deși mulți, mulți, chiar prea mulți, nu-l văd, nu-l simțesc acest pericol ce ne amenință cu o forță elementară, deși mulți n'au nici o idee despre acest pericol.

Se privim numai în jurul nostru și vom vedea că Românul e pretutindeni luat la goană, pretutindeni nimicit, sub felurite titule înalte umane, când sub titlul de cultură (Bucovina), de rezon de stat (Ungaria), (Transilvania), sub titlul de pravoslavie, (Basarabia), de amicitie (Macedonia) etc. Românul din Bucovina e deja pe cale de a nu mai fi, Românul din Basarabia tot așa, dar pe acolo nu există cel puțin pepenerie, ferme model, școale model de desnaționalizare cu sila, (Schulzwang) precum în Bucovina, cel din Transilvania și Ungaria vegetează la gerul și viscolul culturai maghiare, iar cei din România duc o viață mai mult franceză decât română împodobită cu toate infumăturile, apucăturile și reuțăile unei clase neculte sau semiculte franceze, duc un trai

de-o trândăvie, nepăsare și de-o letargie națională de tot rușinoasă, și de-o corupțiune de tot condamnată care nu ne dă de fel speranța de-a vedea în ei pe un Popor-viitor, idealul la care ar trebui se aspireze din respuțeri fiecare român, duc o viață de care te sperii, și ai crede că nu sunt Români, ci că ei mai degrabă ar fi voind să-și bată numai joc de *românism* și de toată *conștiința națională română*.

Evenimentele din 13 Martie 1906 în București ne-au deschis ochii și ne-au arătat tuturor Românilor, cât de mult valorează la inteligența română de acolo *limba română*, cât de puternic e dezvoltat în ei *conștiința națională*, cât sens au ei pentru *demnitatea și onoarea națională*.

De n'ar fi fost apărut în ultimul moment de de grea rușine națională, un Nicolae Iorga, ca un fenomen din o altă lume mai sublimă mai profund simțitoare, ca apărător al onoarei și al demnității naționale nu s'a fi indignat poate nici un Român din tot Bucureștiul român, din toată România română, și cine știe până unde ar mai fi mers acest românism al României libere, aceasta decadentă națională în România, în București, în Sionul Românismului, al tuturor Românilor ce trăiesc...

Acolo în București, pe care noi ceilalți români sub stăpâniri străine îl numim resirați cu cea mai mare mândrie, cu entuziasm înfocat, »focarul«, »Sionul Românismului«, viața românească, datinele obiceiurile românești vechi și sfinte, *limba română*, e călcată în picioare ba chiar bajocurită, mai rău decât pe timpul fanarioților, de cătră inteligența română, și aceasta la adăpostul libertăților, celor mari ce există în România. Străinismul i-a crescut deja peste cap, și aproape nu mai vezi pe românul adevărat, din nămolul spinilor, al măcăcinilor și al glodului ce a înecat pe Români, ce s'a încuibat în această țară sfântă, și prea abundanță de atâta libertate, de atâta bunătate de inimă dar din aceasta cauză și atât de nenorocită.

Urmarea acestei toleranțe fără exemplu între popoarele Europei, e *străinismul* otrăvitor, cu doctrina sa, *cosmopolitismul* corumpător, e moralitatea atrofiată, e puterea de conștiință națională decăzută ce o poșede az inteligența română din România, e manifestul tragic din 13 Martie 1906. Frumos entuziasm, frumoasă decepțiune pentru acei ce nu știu, nu cunosc împrejurările din România liberă, ei doresc și privesc în ea idealul, viitorul, mărirea întregii Românie. Așa ceva analog nu provine la nici un popor *cult* din toată Europa ba nici chiar la Turci, și nici la popoarele din Congo și din Africa centrală, pentrucă și ele își iubesc și își stimează limba lor. Iar noi Românii tot mereu cu gloria antică pe buze, cei cu mândria fanfaronadei de a fi descendenți ai Romei antice, rămânem tot mereu de răsul și de bntjocura străinilor.

Noi tot ne lăudăm cu divul Traian, iar el când s'ar scula din mormânt nu numai că s'ar rușina de noi, ci s'ar lepăda din respuțeri de astfel de descendenți decăzuți, ce-i face numai rușine numelui lui.

Va urma.)

Să privim mai adânc.

Ziarul »Românul« din Cleveland publică în numărul său dela 22 Iulie următorul articol:

Românii ca cei mai noi emigranți în Statele-Unite, ca cei mai tineri au și instituțiunile mai tinere și organizarea noastră e tinără.

Să fim cu atențiune să băgăm seamă că cei mai de mult emigrați cum au purces, cum au lucrat până au ajuns unde-i vedem, cu ce principii și pe ce baze s'au nizuț a-și asigura viitorul pe aceste pământuri.

Din Ungaria începuse emigrarea Slovacii și cum se lățește o boală așa s'a lățit și emigrarea tot mai tare.

Lupta în contra ei guvernul și dela guvern în jos toți funcționarii. A fost vorba a se opri prin lege emigrarea. Acesta era un pas de tot greșit. Să ne gândim numai ce ar fi făcut atâția oameni

Perge és Rozslay utóda

fabrică de mașini și de pluguri pentru economie în Oradea-Mare.

Recomandă fabricațiile proprie de pluguri din cea mai bună calitate. o o o

Pentru fie-care preț i-a răspundere.

Magazin mare de grape, ciururi, crama, zdrobitoare de struguri și tăietoare de paie.

deserați, neputând trăi? Sute de mii sunt emigranții din Ungaria și oare nu ar fi făcut cu cei de acasă dimpreună ce timpul aduce cu sine, oare nu ar fi luat ei măsuri, oare răbdau și mai departe nelegiuirile comise de asupritorii lor? Noi zicem și credem că nu.

Dar acum să zicem că numai Românii câți suntem în aceste state oare reîntorcându-ne acasă vom putea suferi ce am suferit odată, vom putea răbda hula și năcăzurile de ce am putut cu greu să scăpăm. Eu cred, că Românul care odată a fost în America se întoarce acasă ca om nu ca tufă.

Cât de șod, cât de întors ne pare acum viața lăsată acasă. Gândești, că nu am mai putea răbda să-și bată joc de noi orice liftă străină cu pantaloni, ni-se pare că putem și știm mai bine a ne gândi că oare e cu drept a răbda greutatea pusă de altul, e cu drept a suferi din cauza altuia?

America ne învață că ce este și cum trebuie să fie omul.

Românii, cari văd Statele-Unite, observă libertatea ce este în aceste țări, întorși acasă vor ști și acolo prețul ce-l are un muncitor.

Să ne întorcem iar la neamurile mai nainte emigrate din Ungaria. Să vedem cum s'au organizat ele?

Ne pot servi ca exemplu Slovaci, cari acasă la asemenea suferințe au fost părtași ca și Românii.

Când au ajuns numărul de 2—3 mii, înființară o societate mare în care fieșterele slovac să înscrie. Pornește Rovnarek cel mai mare om al jurnalului »Narodny Listy« (azi cotidian) prin care simțământul național îl ridică la culme. Urmează pe rând mai multe societăți de asigurare, de lectură, culturale. Azi au 10 jurnale mari și 18 centre mari, în fiește care câte o societate puternică.

În loc ca să piară și să se asimileze încă și din cei mai slabi oameni ai lor fac caractere firme și naționale slovace.

Ca exemplu rău ne pot servi Ungurii, cari vind a imită pe Slovaci cu toate instituțiile lor, vin blamați atât în America, cât și acasă. (Mai din nou cu statua lui Washington). Cauza este luptele, certele înverșunate ce le au din cauza neînțelegerii. Certele, datinele lor au cauzat, că ei și aici sunt conduși de elementele ce-i conduc și acasă, și aici opinia publică a lor e infectată.

În capul societăților maghiare nu sunt maghiari, ci frații lor de cruce ce au nume maghiarizat.

Ei! să luăm exemplu! Oare să lăsăm și noi, ca cu timpul elemente streine să ne cotorărescă, ori să ne conducem noi afacerile? Oare să ne lăsăm seduși, ori să ne punem cu tărie pe lucru și măcar aici în țara libertății să nu ne lăsăm conduși de străini, de cari apoi cu greu ne putem scutura.

Să ne punem cu toți Românii la o bună înțelegere, să ne dăm silința ca fieșterele române să-și dea sprijinul, nizuința lui la lucru bun.

Bazele pe cari au edificat Slovaci sunt naționale. Ei totdeauna proclamă că numai așa se poate feri un neam, dacă înaintarea, prosperitatea lui corespunde firei și naturii. Numai pe însușirile, pe datinele străbune, numai crescând și dezvoltându-se pe baza limbei, graiului moștenit, poate un neam înainta și se poate feri fieșterele membru ai acelei națiuni.

Cine se lapadă de ce a moștenit: de legea creștinească, de limba, de datinele lui, însușește alte streine! Dar cum? Numai ce este rău. Răul totdeauna este ușor al însuși. Răul totdeauna îl poate cineva învăța și practica. Apoi, cine se lapadă de una, se lapadă de toate. Până când ceice țin cu drag la limba lor, la credința lor și pe aceste baze voiesc a învăța, a înainta, își ajung scopul și în veci nu vor fi lăpădăturile altor neamuri, ci de sine stătători, sumeți pe ale lor, sumeți pe numele moștenit.

Așa Românilor, aceia, cari cu drag gândesc acasă la familie, la neam, aceia cari își iubesc

lale or și se nizuiesc, ca să-și cultive ce le-au lăsat strămoșii și pe lângă aceasta să adune, să strângă, dar în veci să nu se lapede, vor ajunge cinstiți de alții, vor ajunge la bunăstare.

Cum poate însă înainta Românul în țările acestea? Numai așa că vor forma colonii române și se vor strânge mai mulți laolaltă, vor forma societăți, unde cu dragoste, iubire se vor aduna și vor învăța lucruri folositoare, vor învăța că numai în unire e putere. Se vor ajuta împreună ca frați. În năcăzuri vor fi spre sprijinul celor ce sufer.

Dacă un Român voiește a lucra bine, cinstit, trebuie ajutat la întreprindere, Român la Român să fie, să nu-l învidieze, ci să-l iubească pe acel care e stăpân a face ceva.

Tot Românul ajute pe Român!

Din străinătate.

Sârbia stă din nou în fața unor întâmplări primejdioase. Relațiile dintre rege și popor devin tot mai încordate. În cercurile oficerești se plănuiește revoltă, iar în cercurile cadefilor se aud voci de nemulțumire. Curentul antidinastic nu e numai o amăgire ci un fapt hotărât.

După foile din Belgrad zilele trecute în castelul regal s'a întâmplat următorul episod:

Nu mult după ce Nicola Pasici a format guvernul, regele a chemat la sine pe locotenentii Vucovici și Dirici, și le-a făcut reproșuri pentru purtarea lor necorectă față de doi ofițeri, pe cari Vucovici în casină i-a numit creaturile lui Creuzot.

Vucovici la aceasta a zis:

— Eu sunt curat a suflet, și pot să desprețuesc pe omul, care voiește să tragă foloase din defraudările publice.

Regele i-a aruncat o privire batjocoritoare zicându-i:

— Dta consideri de mai bune tunurile din fabrica Skoda, decât tunurile franceze alui Creuzot?

Vucovici răspunde:

— Eu am votat pentru tunurile Krupp, dar dacă este vorba de a face deosebire între tunurile Skoda și Scheider atunci fiecare pricepător se va declara pentru primele.

— Și aceasta poți s'o spui pe cuvântul Dtale de onoare — reflectă regele.

— Pe cuvântul meu de onoare și pe cinstea dulcii mele mame — răspunde locotenentul.

După aceasta Vucovici și Dirici s'au depărtat din castel.

Căderea guvernului Pasici după informația ziarului »Zeit« e aproape fapt împlinit. Pasici s'a reînturnat în Belgrad ieri din Ribarsca Banya, unde a conferat cu regele asupra situației. În legătură cu aceasta audiență foile din Belgrad scriu, că regele Petru a declarat ministrului-prezident, că de fel nu-i mulțumit cu activitatea lui. Nu-i mulțumit îndeosebi în chestia cu tunurile și a conflictului vamal.

În urma acestora se crede, că Pasici nu se va prezenta mai mult în scupcină.

Nouă catastrofă la expoziția din Milano.

Ieri după prânz nouri grei s'au îngrămădit asupra orașului Milano. S'a ivit un vânt puternic și cerurile s'au deschis, vărsând o torențială ploaie, ce a făcut din oraș o adevarată mare. Vântul sufla cu atâta putere în cât era îngrozitor să și privești. De pe străzi fiește care s'a grăbit să fie scutit în-

tre pereții caselor. Furtuna a făcut mari primejdii. Coperișe de case erau luate în vânt.

Furtuna a durat jumătate de oră, făcând mari daune îndeosebi la expoziție. Pavilionul marinarilor e făcut ruine. Pavilionul de arte francez e nimicit, cel belgian e făcut bucăți.

Pagubele sunt de șase milioane lire.

Rescoală în Balcani.

Mișcările antigrecești în Bulgaria se țin lanț. Se fac mari pregătiri pentru adunarea populară bulgară, ce se va ține în 19 August în Filipopol. Aici va lua hotărâre să fie strict oprit, ca pe stradă să se vorbească grecește.

În Varna masa poporului a constrâns pe primar să subscrie o ordinațiune, în urma căreia toți ofițerii comunali de naționalitate străină să-și dea demisia.

Francia. Ministrul de finanțe, Poincaré face foarte înțelepțește, când pentru acoperirea deficitului de budget sporește în mod uimitor de mare veniturile statului și scade cheltuelile.

Ei a suprimat o parte din budgetul armatei, a suprimat toate consiliile județene, tot astfel o parte din personalul curților și al tribunalelor, secretariatul general al legiunii de onoare.

In Francia restabilirea bunelor relațiuni dintre stat și biserică se va face pe deplin cât mai curând, căci Papa și-a dat învoirea la despărțirea bisericii de cătră stat.

In Africa de Sud s'a iscat luptă între Negrii și între muncitorii fără de lucru din Europa. Au fost mai multe încercări. Prăvăliile au fost jefuite. În întreagă Africa de Sud e mare temere de o răscoală formală.

Revoluția din Rusia.

Petersburg, 10 August. După știrile ziarului »Petersb. Ztg.« pușcăriile din Samara unde sunt închiși 120 de politicieni, a fost asediată de miliție, care a omorât pe directorul pușcării, pe păzitori i-a desarmat și pe cei închiși i-a eliberat.

Deputat spânzurat.

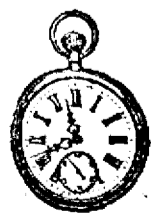
Berlin, 10 August. Ziarului »Vorwärts« i-se vestește din Petersburg, că Drikin, fost deputat în Dumă, și care a fost deținut cu ocaziunea revoltei din Kronstadt, *Duminecă a fost spânzurat.*

Amânarea asentărilor.

Guvernul amână terminul asentărilor pe luna Noemvrie de oarece poartă frica că în urma stărilor de agitație, țărănimea nu se va prezenta înaintea comisiei de asentare.

Francezii cătră prezidentul Dumei.

Paris, 10 August. Mai mulți academicieni au trimis lui Muronzev, prezidentul Dumei o epistolă, în care își exprimă nădejdea, că lupta va avea sfârșit mângăitor pentru cei-ce luptă pentru pace și libertate.

●◆● SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ●◆●

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Oroloage și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâni străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela **S c h e i n e r - S a m u**, juvargiu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

Presa franceză și împăratul Germaniei.

În ultima sa călătorie pe vaporul Hamburg împăratul Germaniei Wilhelm II, s'a întâlnit cu fabricantul de șocoladă, deputatul francez, Menier, care se află în apele Mării Nordului și care călătorește pe yachtul său Ariane. Împăratul avuse deja cunoștința dlui Menier din anul 1902 tot pe frumosul său yacht la Bergen.

După ce aproape toate zierele franceze au publicat tot felul de corespondențe asupra convorbirilor dintre deputatul francez Menier și împăratul Wilhelm, unele mai puțin demne de crezut de cât altele, vine în sfârșit marele ziar »Temps« și publică o dare de seamă mai verosimilă asupra întreținerii împăratului cu fabricantul de șocoladă fiind iscălită această dare de seamă de scriitorul francez, Gaston Berardi, care se află în societatea lui Menier pe yachtul »Ariane«.

După informațiile lui »Le Temps« conversația împăratului cu Menier a fost în legătură cu cele petrecute în anul 1902 la Bergen, când făcuse cunoștință cu Waldeck-Rousseau, pe care împăratul îl stima foarte mult și care muri în urma boalei de cancer, de care boală, ar fi zis împăratul, că sunt predispuși să moară membrii din casa domnitoare germană.

În convorbirile, ce le-a avut, împăratul aduse vorba și pe terenul politicii și ar fi spus, că toți capii Statelor sunt expuși în orice moment pieirei de oarece acei, cari nu se împacă cu autoritatea, cu legi și porunci, sunt perfect înțeleși între dânșii, și-și urmează fără jenă meseria lor distrugătoare, pe când șefii Statelor nu se pot uni și înțelege, pentru a lua măsuri de asigurare, persoana lor fiind expusă tuturor atacurilor.

Împăratul ar fi mai zis, că greșit e tot ce se crede despre dânșul în Franța cum că s'ar bucura ori de câte ori se manifestă în marina și armata franceză slăbiri, de oare-ce viața națională în Europa e prea amestecată și statele depind prea mult unele dela altele, cu o slăbire, ce se produce în organizarea armatei unei țări să nu aibă consecințe și asupra celorlalte.

Dușmanii ordinii și vieții de Stat s'ar fi unit între dânșii în toate țările Europei; iar ceea-ce astăzi se prezintă ca o slăbiciune în organizația și autoritatea unuia se poate repeta mâine la celalalt, prin urmare, zise împăratul- n'ar fi nici un motiv, de a se bucura, și tot ce se scrie în privința aceasta în presa franceză, n'ar fi decât tendințe în serviciul dușmanilor organizației de astăzi a Statelor europene.

Berardi spune în darea sa de seamă, că împăratul Germaniei e un mare admirator al japone-

zilor, despre cari ar fi zis, că sunt poporul cel mai disciplinat din lume. În războiul cu Rusia, Japonezii au avut un serviciu de informațiuni ideal, care se întindea dela un capăt al lumii la celalalt. În timpul războiului ruso-japonez nu erai sigur cu cine vorbești; în hainele comerciantului, voiajorului sau simplului meseriaș se găsea ascuns câte un ofițer japonez, care era în comunicație imediată cu vre-un bărbier, care își mânuia cu dibăcie briciul pe fețele Europeanilor, fără a lăsa cătuși de puțin să se înțeleagă, că e un colonel din armata vitejilor Japonezi.

Acum Japonia a înflințat un oraș pe râul Jalu, făcând un pod, care oprește circulația vapoarelor, și care e o piață de desfacere importantă pentru mărfurile japoneze. Alianța cu Anglia va folosi foarte mult vitejilor de pe inzulele Soarele răsare; nu va trece multă vreme, s'ar fi exprimat împăratul, și Japonia își va trimite vapoarele sale comerciale prin Mediterana și va cere să i-se audă și glasul ei în chestiunile ce până acum priveau numai pe popoarele Europei. Aceasta ar fi adevăratul pericol galben, de care se tot vorbește de cât-va timp pretutideni.

Din tot, cât a vorbit împăratul Germaniei asupra Franței, reese, că dânșul dorește sincer o prietenie cu poporul francez, și ar căuta să manifeste aceasta cu orice ocaziune, însă presa tendențioasă îi pune multe pedici în cale.

Gătră cășitori!

Toți prietenii și sprijinitorii ziarului nostru „TRIBUNA“, cari până acum nu și-au reînnoit abonamentul sunt rugați să grăbească a-l trimite căci administrația va sistă trimiterea foii tuturor celor cari n'au plătit.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 11 August 1906.

— **Bucuria familiei regale.** Din Ischl se telegrafează, că prințesa Maria Valeria a născut Joi fată. Vestea înveselitoare a fost adusă momentan la cunoștința regelui, care era la vânat în Kesenerz. Locuitorii satului când au primit știre despre nașterea noii prințese au arborat casele. Nou născuta este al noaulea copil al prințesei.

— **Festivalul corurilor noastre la București.** Citim în »Drapelul:« Aflăm, că lucrările

pregătitoare pentru participarea corurilor noastre la festivalul de cântăreți din București sunt în curgere și progresează în mod mulțumitor. Ziua plecării din Lugoj s'a stabilit pentru Vineri 7 Septembrie st. n. (25 August st. v.) Doritorii de a afla detalii au să se adreseze la biroul Reuniunii române de cântări din Lugoj. (Prezident: Dr. George Dobrin, secretar: Ioan Harambașa).

— **Wlachizii.** Acesta e numele unui trib de aromâni, cari în secolul XVIII au trecut la islamism. De când cu bandele antartilor greci acum s'au pus și ei în mișcare. Au format mai multe bande și au atacat pe Grecii de prin comunele de lângă Grebena.

Autoritățile turcești favorizează organizațiunea Wlachizilor în contra Grecilor. Șeful lor e Achmed bey și Lapista cu frații săi.

Neguțătorii greci din Cozani, Siatista, Selița, Bogățicu și Wlași nu mai cutează să iasă din târgurile lor.

După cum anunță o telegramă din Salonic s'au unit cu Albanezii și aromânii, acestia sub comanda a trei frați Tambura și a învățătorului român Siko Royah. Ei au executat până acum 16 greci.

— **S'a sfârșit gloria.** Kozma György, primarul din Micalaca, acel primar care avea atât de mare trecere înaintea Maghiarilor pentru ținuta lui dușmănoasă față de interesele comunei și poporului român pacinic din acea comună, acel primar căruia i-a plăcut să fie totdeauna numai cu domnii, acel primar, care pentru nevrednicia sa a fost decorat cu o cruciuliță de aur, și tot acel primar, care a înscenat la alegerea sa de jude bătăi, ceartă și ură în Micalaca, urându-se poate și el de atâtea nelegiuri, dar mai mult constrâns de forța împrejurărilor, a abzis de postul său de primar.

Această abdicere este un pas spre bine pentru o comună ca Micalaca, unde primarul și notarul făceau, ce ei voiau, batjocorind pe toți oamenii de omenie.

Cazul întâmplat cu preotul Ioan Morar și învățătorul Mihuța, cari au fost dați afară cu puterea din o ședință a antistiei comunale, va avea numai urmări bine făcătoare, căci păcătoșii trebuie să-și ia pe-deapsa și dreptii răsplata cuvenită.

Un om atât de draguț înaintea străinilor

GARMEN SYLVA și REGELE CAROL.

Celebru romancier francez Pierre Loti, care după cum se știe a fost acum câțiva ani, oaspele MM. LL. Regele și Regina, a publicat sub titlul de mai sus, următorul articol în ultimul număr al revistei »Annales politiques et literaires«:

Intâia dată când am avut onoarea de a vorbi cu Majestatea Sa Regina României, nu m'a mirat de loc faptul, de a o auzi vorbind într'un mod cu totul deosebit de lucruri însemnate; știam de mai înainte că așa va fi.

Dar', întru cât o regină este datoare să fie vecinic cu zimbetul pe buze, era foarte natural să nu cunoască oareșicari amărăciuni, oareșicari suferințe ale sufletului omenesc, — și mare a fost admirația mea când am văzut, din contră, că cunoaște toate chinurile, toate mizeriile inimii, celor mai mici și mai umili, tot așa de bine ca acele ale inimii celor mari, a principilor. — Pentru a formă astfel această Suverană, a contribuit copilăria Sa austeră și tristă într'un castel din Nord; copilăria Sa ținută în adins departe de Curți și pusă în contact cu suferințele săracilor care trăiau pe moșia părintească.

Pentru a o face așa de miloasă și așa de bună pentru acei ce plâng, a trebuit la început o educație simplă și de familie, ca aceea, pe care fără îndoială a primit-o prințesa de Wied, mama Sa, și Regina Suediei, mătușă-Sa. În urmă au venit călătoriile în toată Europa, la Londra, la Paris, la Curtea din Saint-Petersburg unde a fost însoțită de mătușă Sa, marea ducesă Elena

de Rusia. — Și, în toate țările unde se oprea, măiestrii cei mai aleși o inițiau asupra tuturor cunoștințelor, tuturor literaturilor.

Și în sfârșit a fost acest timp destul de lung petrecut pe tronul României...

Sosită, încă foarte tineră, în această țară care se formă, a fost nevoită de a privi de aproape multe drame, cari aduceau mirare în ochii săi.

Și îndată, văduvele, ființele fără ajutor, mamele fără copii, copilulele lipsite de mamă, au devenit prietinitile Sale.

A crezut că datoria sa de regină era de a nu respinge nici odată confidențele, chiar cele mai triste, care erau însoțite de lacrimi, — și rolul său a fost de a întări, de a împăciui, de a iertă de a aduce alinare... »Fiicele« sale adoptive, crescute la palat, în apropiere, au fost în totdeauna alese cu deosebire din familiile îndurerate sau nenorocite și toate acele cari s'au succedat, cari în urmă au plecat plângând pentru a se mărită, au păstrat pentru regină o adevărată adorație.

O adâncă compătimire, care n'asteaptă nimic în schimb, care iartă totul, care planează peste tot, — este, cred, darul fără pereche și aproape supra-omenesc, pe care timpul, suferința, decepțiile, necunoștințele, l'au făcut acestei regine. Dar' cu natura sa înflăcărată, cu entuziasmul său pasionat pentru tot ce este frumos și nobil, a trebuit să treacă prin multe mahniri, supărări revoltate, înainte de a ajunge la acest zimpet ultrapământesc care pare acum, că face parte din chiar ființa ei.

»Fiecare din noi, aproape, a cunoscut un Gethsemani și un Calvar a scris ea odată; acei cari învie în urmă nu mai aparțin pământului.«

Din numeroasele amintiri ce mi-au rămas dela castelul din Sinaia printre cele mai frumoase, regălesc plimbările de dimineață pe cărările din pădure. Aceste momente erau dintr'altel în cari îmi era permis de a vorbi mai mult cu Majestatea Sa. La Sinaia, care este o reședință în mijlocul naturei, în Carpați, viața de Curte era mai simplă ca în marele palat din București; ea părea chiar, în timpul acestor plimbări, aproape familiară, datorită extremei bune voinți a Suveranilor.

Aceste se petreceau pe la orele 9, de obicei, în diminețele deja răcoroase dela sfârșitul lui Septembrie. Un camelier bătea la ușa camerii mele și-mi spunea cu accentul său românesc:

— Majestatea Sa pleacă la plimbare și cere să veniți jos, dle căpitan.

Eu alergam, coboram iute scările, pe covoare de Orient, între niște superbe panoplii. Jos, pe peron găscam pe regina surizătoare, cu frumoasă sa statură, într'un costum european de stofă albă (costumul românesc și vâlul lung nefiind de rigoare decât în interiorul castelului).

Respiram cu plăcere aerul curat al munților. Soarele strălucea imprăștiind o lumină orbitoare. Pe iarbă și pe mușchi, iuceau picături înghețate, mici cristale de gheață albe. Și plecam pe alele umbroase, care se pierdeau în pădure sub brazilii seculari.

Regina părea fericită, liniștită. Figura sa nu trăda nici cea mai mică urmă de osteneală și cu toate acestea Regina lucrase patru sau cinci ceasuri. Într'o cămaruță luxoasă, la lumina unei lămpi, scrisese ordinele, și toată corespondența. Aceasta pentru a fi liberă de a se ocupa de

și atât de urgisit înaintea poporului din Micalaca nu abdice de bună voie. Sigur își vede și el sfârșitul gloriei sale și simte, că nu întârzie timpul, când va trebui să dea odată și el samă despre activitatea sa de primar.

— **Sănătatea Papei.** Papa, care a luat parte la serbările aniversării a III-a de când este încoronat, se părea foarte indipus și deprimat. Starea sănătății lui e îngrijorătoare.

— **Trecere la catolicism.** Episcopul greco-ortodox, Authimos din A massia (Asia-mică) a trecut la religionea româno-catolică. Episcopul a făcut acest pas acum când a ajuns vârsta de 70 de ani.

— **Foc mare a izbucnit azi dimineață** în comuna Semlac mistuind toate stogurile de grâu netrieraie încă. Paguba e de zece mii de coroane.

— **Husarii și țaranul.** Sub durata rezelului de șapte ani, un scadron de husari trecând printr'un sat, pe care l'a jefuit, a ajuns pe o câmpie, unde aflară pe un țaran care își lucră pământul său în liniște.

— Bună ziua, prietene, îl agrăi husarii îngâmfati.

— Bună vă fie inima, le zise țaranul umilit.

— Numai bărbătește, numai bărbătește, că de s'ar întâmplă să venim și în anul viitor pe aici, să putem și noi să ne facem părtaș de oste-neala ta.

— Acestea vă doresc din inimă, căci tocmai sămănai cănepă! fu răspunsul semnificativ al țaranului.

— **Un semn al civilizațiunii.** Un învățat, care făcuse lungi călătorii de studiu prin America suferi un naufragiu și numai cu greu își scapă viața ajungând la țărnișii cei petroși și fără nici un semn de viață. Au parcurs ținutul acela dealungul și dealatul, dar n'a putut da de urmă de om.

— După o rătăcire, aproape de desperațiunea mea extremă — descrie filozoful în cartea sa, — deodată văzui înaintea ochilor mei o furcă (spânzurătoare). Bucuria mea fu nespūsă de mare la această privire mângăetoare, căci ea era semnul, că eu mă aflu într'o țară *civilizată*».

— **Învingerea naturii.** Cecco și Dante, cei doi italieni renumiți conveniau adeseori și cu acele ocazii își puneau unul altuia teme și întrebări filozofice spre a putea discuta asupra lor. Într'o zi discutau asupra întrebării: că oare reporta-va aria învingere asupra naturii?

Cecco a negat, Dante însă a afirmat.

Dante spre a-și putea întări aserțiunea sa, aduse

»copilele« sale și de oaspeții săi, de recepții, muzică și jocuri.

Câte odată regele Carol, venea la plimbările acestea de dimineață. Sosea, îmbrăcat ca totdeauna în uniformă, acest rege care a fost un soldat admirabil.

Deoarece i-am pronunțat numele, fie-mi permis de a zice un cuvânt despre înfățișarea sa, totodată binevoitoare și gravă. Trăsături de o regularitate și de o fineță extremă, încadrate de o barbă foarte neagră. Pe frunte, un nor de cugetare adâncă, de preocupare poate întunecând de obicei figura; dar surisul luminând totul, — un suris binevoitor și atrăgător ca acel al Reginei. Și atâta simplitate distinsă, atâta natural în Maiestatea Regală! Și pentru oaspeții săi, o așa de perfectă curtoazie!...

De obicei regele rămânea câțiva pași în urmă cu principesa de Hohenzollern, și regina însuși, la acea epocă, numai întrerupea convorbirile acestei mame și acestui fiu, uniți printr'o așa de mare iubire și care trebuiau să se despartă în curând — (căci îmi aduc aminte de asemenea de această zi de despărțire în care principesa se reîntoarce în Germania și în care ne duserăm cu toții să o petrecem până la frontiera Austriei).

Cu un sentiment adânc de venerație regălesc în memoria mea pe această principesă — mamă, așa de frumoasă încă cu toată vârsta înaintată, cu lungile ei dantele și rochiile ei negre de femeie în vârstă; ea îmi părea a fi idealul principesei, — și de asemenea idealul mamei, având o asemănare cu a mea când privea pe fiul său.

Pierre Loti
dela Academia franceză.

ca exemplu pisica sa, pe care el o dresase într'acolo, că ia până ce își consumă cina, îi ținea lumina cu labele.

Cecco voi a se convinge cu ochii săi despre acest fapt și Dante îl invită a veni deseară la cină la el, spre a-i putea arăta desteritatea pisicei sale.

Cecco veni, dar aduse cu sine pe sub ascuns câțiva șoareci într'o cutie. Pe aceștia îi puse în libertate pe când pisica în fapt le ținea lumina la cină. Abia ochii pisica șoarecii, momentan lăsă lumina dintre labe și cu o săritură fu pe urma șoarecilor.

Dante recunoscu, că arta omului e mare, dar nu va reporta nici când învingere asupra naturii.

— **Excrocul Georgescu.** După-cum i-se comunică »Gazetei Tr.« zidarul Pripici din Codlea (I. Brașov) condamnat de tribunalul din Brașov la 3 ani temniță este identic cu cunoscutul excroc, ce se numea dr. Georgescu și care a pungașit o mulțime de Români din Lugoj, Sibiu, Brașov, Orăștie etc.

— **Și animalele rād.** Naturaliștii susțin că, nu numai oamenii rād dar și animalele. Învățatul francez *Le Cat* a documentat, că moimele și rād și plâng. Un alt învățat spune, că orangutanul rāde cu hohot, chiar ca omul dacă îl gădele cine-va.

— **Conzul general român în Budapesta** a fost numit secretarul prim al ambasadei române în Constantinopol, Derusi. Conzul general român de până acum din Budapesta Cucuoreanu, a fost numit ministru plenipotențiar la Belgrad.

— **Cauzele tunetului.** Profesorul de fizică Trowbridge din America a dat o explicație nouă în privința originii tunetului.

De ordinar se crede că tunetul e rezultatul izbirii de mari mase de aer.

Explicațiunea această nu pare însă suficientă. Profesorul american nu știe că formidabilul sgomot provine din descompunerea vaporilor de apă sub influența fulgerului.

El a probat în laboratorul său din New-York producând o schintee electrică c'o baterie de acumulatoriu de 20.000 celule.

Căutând să descompună apa, după un procedeu al său propriu a obținut detonături atât de groaznice în cât a trebuit să se lege la urechi de frică ca să nu asurzească.

— **In Arad,** strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de drougheria Nadas, orolojerul și juvrajul

Zinner Vilmos

desface prāvālie de oroloage și juvaerice, ba chiar vinde prāvālia.

— **Contra »Qidium«-ului** în loc de prav de sulfur, să presărim viile noastre cu hepar sulfuric. Influența e repede, sigură. Un kgr. cu îndrumări costă 64 fil. și se poate căpăta dela *Mayerfi Zoltán*, fabricant de material de stropire, în Kecskemét.

Atragem atențiunea onoratului public cetitor asupra inseratului fabricantului de sticle, Singer Armin și a lui Braun János din Szeghedin, publicată în numărul nostru de azi.

— Atragem atențiunea on. public asupra anunțului *Singer* care-l publicăm în altă parte a ziarului.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât »Lapte de castravete« ce se găsește în adevărata calitate engleză în farmacia Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. E de efect sigur și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și finețea.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele »Ballassa« să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castravet 1 cor., pudră de castravet 1-20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul* Arad.

— Atragem atențiunea asupra anunțului alui *Dorn Jozsef.*

— *Oroloage ieftine și juvaerice* pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot căpăta la *Deutsch Izidorné*, palatul contelui Nadasdy, strada Forray.

APEL*).

Cătră toți actualii și foștii membrii ai societății academice »România Jună« din Viena și cătră studențiimea română afară de regat.

Sărbătorile mărețe, cari vor avea loc în luna Septembrie, a. c. în București, ne-au îndemnat să dăm și noi tributul nostru idealului național.

În vederea unei excursiuni a tuturor membrilor actuali și a foștilor membrii ai »României June« din Viena, convocăm prin aceasta pe toți, cari voiesc să ia parte la expoziție, la o întrunire în zilele de 11 și 12 Septembrie st. v. (24 și 25 Sept. n.) la București.

Studențiimea română din Transilvania își dă întâlnire în Brașov, la adunarea »Asociațiunii« (21/8 și 22/9 Sept.) de unde va porni în corpore, cu trenul special, spre București. Deoarece există un comitet de încvartirare în Brașov, se vor anunța toți dlui prof. *A. Bogdan* (Brassó) pentru locuința din Brașov și pentru participarea la București. Totodată vor încunoștiința participarea și președintelui »României June« ca să se poată ține evidență și a angajă o sală potrivită pentru întruniri, mese comune, etc., ceea ce se va anunța ulterior prin jurnale.

Studențiimea din Bucovina va avea un alt loc de plecare, care se va anunța din partea vice-președintelui nostru, *T. Fedoreac*, prin jurnalele din Bucovina, la caz de unii din membrii nu țin să ia parte și la adunarea generală a »Asociațiunii.« Participarea aceasta ar fi de dorit.

Deoarece »R. J.« are de gând să participe în număr cât de mare, primim cu bucurie pe oricare student universitar român, care se poate legitimă la timpul său, în societatea noastră ca oaspe. Respectivul are să urmeze aceleași formalități.

Pe căile ferate române vom exoperă jumătate prețul, în București vom avea locuința gratuită, la masa comună vor fi prețurile cele mai convenabile. La eventualele excursiuni ce se plānuiesc vor participa aceia, cari au voie și timp.

Fiecare membru care vrea să participe, e rugat să-și anunțe adheșiunea președintelui nostru: dl *Horia Petra-Petrescu* (Fófeld, u. p. Uj-Egyház, Szeben-m.), în timpul cel mai scurt, putându-se lua în conziderare numai adheșiunile primite până în 10 Sept. n. (28 Aug. v.)

Totodată rugăm pe toți membrii fondatori, onorari și emeritați, precum și pe cei-alți foști membrii, să comunice președintelui, pe o cartă poștală, adresele D-lor, precum și rangul ce-l ocupă, ca să putem ține evidență la trimiterea »rapoartelor anuale« de ani înainte.

La toate întrebările, însoțite de o marcă poștală, va răspunde președintele. (Adresa de mai sus).

La revedere la București!

Pentru comitet:

Horia Petra-Petrescu,
președinte.

I. Taliman,
secretar.

*) Toate jurnalele noastre sunt rugate a reproduce acest apel.

PARTEA LITERARĂ.

ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

1. Care din aceste două sisteme e pe cale de a predomină.

2. Ce foloase sau defecte are fiecare.

3. Care ar fi de introdus în România.

g) Se vor arăta încercările făcute pentru a garanta lucrătorul și împotriva lipsei de ocupațiune.

h) Se va expune întinderea măsurilor luate în folosul lucrătorilor industriali.

i) Se vor arăta măsurile de inițiativă privată luate în diferite țeri de către patroni asociațiuni, administrațiuni comunale etc., în folosul muncitorilor (ceea-ce se numește instituțiuni patronale) și se vor indica mijloace pentru a desvolută și în România aceste instituțiuni.

(Căile ferate române, și poate și alte administrațiuni, au economate pentru impiegații și lucrătorii lor; multe fabrici au medici pentru muncitori; unele au făcut casse pentru personalul lor).

Se va arăta, după cercetări personale, care este în starea de azi, în țară, soarta obișnuită a muncitorului îmbătrânit sau rănit printr'un accident, și se va schița un plan de protecțiune legală.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septemvrie 1909.

XVIII. Premiul Alexandru Ioan Cuza, de 6.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, prin secțiunea literară, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria școlii la Români de pretutindeni până la anul 1866.—(Deciz. 22 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septemvrie 1910.

XIX Premiul Statului Lazăr, de 5.000 Lei se va da în sesiunea generală din 1911 prin secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Animalele domestice din România. — (Deciz. 27 Martie 1906).

Lucrarea se va face după următorul program:
1. Privire istorică asupra animalelor domestice din cele mai vechi timpuri și până astăzi.

2. Studiul zootehnic al diferitelor animale domestice și anume: vitele mari și cele mărunte, precum și pasările de curte, albinele și gândacii de mătase.

3. Regimul animalelor domestice în diferitele regiuni ale țării.

4. Comerțul de vite și de produse ale vitelor din vechime și până astăzi.

5. Priviri asupra mijloacelor ce se pot întrebuința pentru păstrarea rasselor locale și ameliorațiunea lor.

6. Ar fi de dorit ca fiecare rassă să fie reprezentată printr'o acvarelă și prin fotografii.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septemvrie 1910.

XX. Prmiul Năsturel din seria A, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1911, prin secțiunea științifică, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra subiectului:

Studiul culcușurilor de petrol din Moldova.— (Deciz. 27 Martie 1906).

Autorul va face un studiu complet și amănunțit al culcușurilor de petrol.

Acest studiu va cuprinde două părți:

1. Va face un studiu geologic, stratigrafic și tectonic al culcușului sau culcușurilor de petrol.

2. Va face studiul himic al petrolului, arătând substanțele și proporțiunile în cari ele se află în aceste petroluri.

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septemvrie 1910.

XXI. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil se va da în sesiunea generală din anul 1911, prin secțiunea istorică, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Desvolutarea boierilor în Principatele Române.— (Deciz. 16 Martie 1906).

Terminul prezentării manuscrisurilor este până la 1 Septemvrie 1910.

(Va urmă.)

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

Pomul de crăciun, icoană familiară într'un act. Este o imitație slabă și nesuccesă făcută din limba germană de Moșul.

»Programa« școlii civile gr. cat. publice de fete din Beiuș redactată de Vasiliu Ștefănică directorul școlii.

Di Vasilie Ștefănică, care e și profesor la gimnasiu publică la loc de frunte o lucrare despre »Instrucțiunea repetițională (!?) economică« în care în o românească destul de slabă ne vorbește despre lucruri bune și folositoare.

Tot în partea primă se publică »Regulele ortografiei române. Planul de învățământ, înșirându-se materialul propus, cetirile și temele scripsale (!) din limbi. Manualele, cari se folosesc în școală. Membrii senatului școlar. Corpul didactic al școlii. Conspetcul oarelor pe săptămână. Istoricul școlii în anul școlastic 1905/1906 și instrucțiunea pentru începutul anului școlastic 1906/907.

Din tabla statistică extragem următoarele:

În cele patru clase s'au clasificat 96 de eleve, 83 gr. cat. și 13 gr. or.

Partea II cuprinde raport despre internat. Di Vasilie Ștefănică, care e și Român bun și om de inimă, ne înfățișază în mod conștiențios și drept, câtă îngrijire se dă elevelor, cari cercetează acel instituit de creștere.

Elevele se împărtășesc de o educație foarte sănătoasă. Se învață toate cele de lipsă pentru o mamă română.

Școala civilă de fete de pe lângă »Internatul Pavelian« de fete a împlinit în primăvara aceasta al zecelea an de activitate rodnică și folositoare neamului românesc.

»Șezătoarea Săteanului« revistă poporanistă, ce apare în București sub direcțiunea lui Gh. Dimi-trescu-Bumbești, în nrul din urmă are următorul sumar interesant și bine îngrijit.

Sumarul: Rugăciunea noastră, Redacția. Câți ani sunt dela facerea lumii? G. Coșbuc. Cum a fos și cum e țărâniunea noastră? Al. Th. Dumitrescu. Un cuvânt asupra introducerii instrucțiunei militare în școale, Generalul G. Ionescu. Dreptatea la sate, C. Țunescu. Boalele de ochi în populațiunea rurală, V. Gomoiu. Deschiderea Expoziției Jubilar, Ad. O serbare a muncii în com. Arsache-Vlașca, Ș. S. Cugetări, C. At. C. Felurite știri, C. At. C. Mulțumiri. Red.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Deschidere de cancelarie de
●●● notar public. ●●●

Activitatea mea de notar public cu ziua de azi am început-o:

Cancelaria mea: strada Fábían, în casa mea proprie de sub nrul 6, parter.

Ore oficioase: a. m. 1/29—12 ore.
d. p. 1/23—6 »

Substitutul meu:

Dr. Szabó István.

Arad, 24 Iunie 1906.

Dr. Mülek Lajos,
notar public regesc.

Dr. VADÁSZ ARMAND
advocat,

și-a mutat cancelaria în casa fraților Lengyel pe piața libertății
— Szabadság-tér Nr. 21. —

Să caută

un candidat de avocat român,

care posedă limba germană și maghiară, și care are praxă mai îndelungată! Află imediat aplicare în cancelaria:

dr. Liviu Ghilezan,
Modos.

Banca Națională a României.

Detentorii acțiunilor Băncii Naționale a României sunt înștiințați că, cu începere dela 1 August 1906, vor primi de fiecare acțiune un acout de 50 lei din dividendul cuvenit pe anul 1906.

Țigle crestate (fălțnuite)

pentru acoperișul caselor de coloare roșie și unse cu cătran, de cvalitate eminentă, — nu de altfel și cărămidă de prima clasă, se poate căpăta în *Micalaca-noauă* (în capătul drumului Rădnei) la depositul Goldiș.

Informațiuni mai pe larg dă paznicul depositului.

Cele mai fine și mai elegante haine
pentru bărbați, copii

și cel mai potrivit și cel mai leftin isvor de campărare pentru ori-ce îmbrăcăminte se afla la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat și
cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți, precum dnilor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„Șaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și redingate și veste preoțești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se striformă după măsura corpului fără nici o plată.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534
Intrebuințarea telefonului pentru P. T. publică e gratuită.

Comande din provincie se efectuează momentan.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1905. 23 Iulie	ACTIV	1906.	
		15 Iulie	22 Iulie
87467455	62517455 Reserva metalică Aur . . . 72336211	102244517	102226211
3322615	24950000 „ Trate Aur . . . 29890000	1706325	1589435
36675667	Argint și diverse monete	52118273	53529807
24181089	Portofoliu Român și Străin	28934325	30128963
11999666	*) Impr. contra ef. publice . . . 8777100	11999924	11999924
15153610	„ „ „ „ in cont curent 21351863	14801390	14801390
2930477	Fonduri publice	2908324	2908324
5699183	Efectele fondului de rezervă	5767325	5767346
576151	„ „ „ „ amortisarea imob. și material	603554	603554
189892	Imobili	189799	244895
85017355	Mobilier și Mașini de Imprimerie	84503425	85267225
—	Cheltuieli de Administrațiune	13387000	10195000
—	Deposite libere	12029536	13773441
56594980	„ „ & provizoriu	25633796	24411873
329808140	Conturi curente	356827513	357447388
12000000	Conturi de valori	12000000	12000000
19878642	PASIV	21373142	21373442
3016596	Capital	3222588	3222588
190327890	Fond de rezervă	220556580	223535760
1560783	Fondul amortisării imobilelor și material	1646498	1646498
182448	Bilete de Bancă în circulațiune	137980	206875
85017355	Bilete de Bancă în circulațiune	84503425	85267225
—	Profituri și pierderi	13387000	10195000
17824426	Dobânzi și beneficii diverse	—	—
329808140	Deposite de retras	356827513	357447388
	„ „ & provizoriu		
	Compturi „curinți”		

Scomptui 5%   *) Dobânda 5%

A apărut
ALBUMUL

ÎN AMINTIREA IUBILEULUI DE
40 DE ANI DE GLORIOASA
DOMNIE A

M. S. REGELUI CAROL I.

Cine dorește a avea o amintire frumoasă, să-și cumpere acest album, care este în limba română, germană și franceză, și costă 1 leu, iar ediția de lux 2 lei. Se găsește de vânzare la toate librăriile și la editor, dl Ign. Hert, București, sub hotel de France.

Se capătă la Iff. Klein Mór în Arad.

FISCHER KÁROLY

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mătase și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publice, curți de galițe și păduri cu vinat, site de sirmă cu ra-nă de fier pentru scopuri delucări de pământ, nisip, petriș, și pentru lu crări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintel la locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic, de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în privința ușurintei de a se ținea curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din aceasta branșe — — cu prețuri din cele mai moderate.

Mare magazin de specialități din Paris.

Aduc la cunoștința On. public, că

am deschis mare deposit

de instrumente medicale, legători, pentru vătămări, fâșii de legat pântecul, suspensorii, precum și articli optici, ca: ocheanuri pentru teatru și tabere .. .. militare și tot felul de ochielari .. ..

În ARAD, piața Andrásy Nr. 22.

Se roagă pentru binevoitorul sprijin cu stimă:

Deutsch Mihály.

Mare magazin de specialități din Paris.

Cel mai bun și mai ieftin a sortiment pentru procurarea ornamentelor bisericesti, pentru toate bisericile greco-or. române și sârbești, și anume:

odăjdi colorate și negre, acopereminte, prapori mari, steaguri pentru biserici, candele, cruci, baldachin, ripide, icoane sante, icoane ruse-ti de tot felul, icoane istorice etc. etc.

In atelierul meu pregatesc cel mai bogat iconostas și morminte sante pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

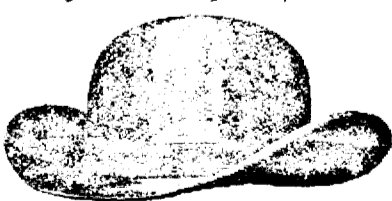
Cele mai moderne pălări preotesti.

Haine pentru dnii preoți, brăue și camilafce. Pregătesc bine și prompt vesinte preotesti, căci am un croitor foarte isteți. La dorință dau detaiuri și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că vor fi serviți în modul cel mai bun, căci am numai materia de prima calitate și cea mai bună; dar vând mai ieftin ca ori unde în alt loc Comande esecut momentan în modul cel mai prompt și mai conștiențios.

Catalog ilustrat trimis gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

Nicola Ivkovics, Ujvidék
strada Duna, casa proprie.

Dacă vorești să fii frumoasă

să folosești

crema de lacrimoară a lui Vasváry

ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unșuroasă, e compus din alifii inviolabile. Se poate folosi și ziua! Face să dispară petele, urmele de vărsat, crețețele, arsura de soare și tot felul de morburii de piele.

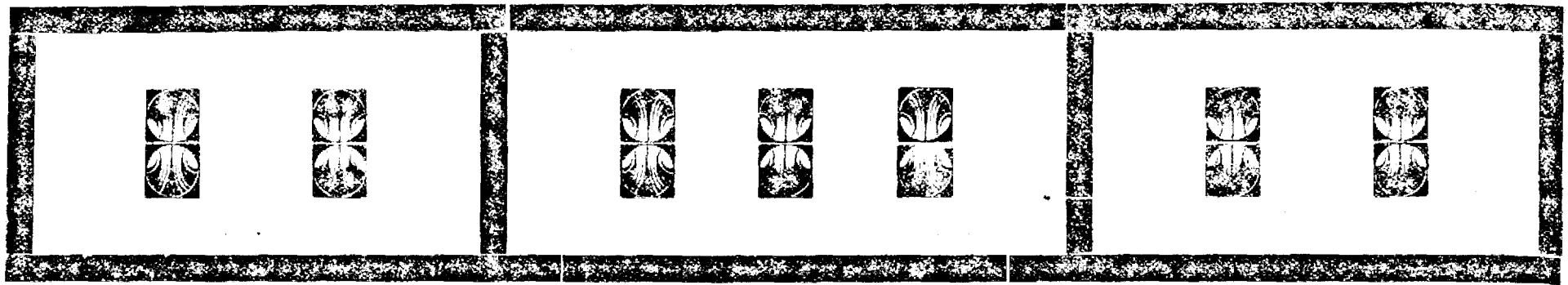
Face fața albă și curată.

1 borcan de cremă lacrimoară 1 cor.
Prav de păr de lacrim. cutia 1-20 ..
Sapun de lacrimoară, bucata — 70 ..

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR
in Hódmezővásárhely.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

==== vis-à-vis cu ușa principală a teatrului. =====

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public.

==== Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile! =====

====
==== **Cu planuri servim gratuit.** =====

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelu
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

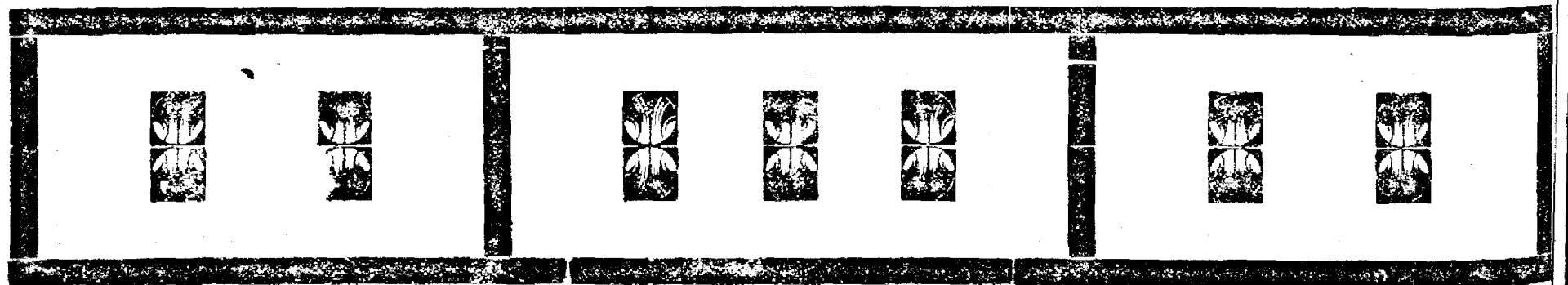
Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine voește se cruțe timpul, cine nu voește se o o fie espus la vre-o boala de piele, o o acela se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de 30 de ori, 2-40 Cor. In provincie 3. Cor. plătinindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregătește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vanzatorilor da concesiuine. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea părului

„RASOLIN“ -ul

foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. in provincie 2 50 Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu mandat postal e mai scump cu 20 fil. Un-o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

S lănină, unsoare și tot felul de articole de pe cârnătorie

pe lângă prețurile cele mai avantajoase se poate căpăta zilnic în băcănia lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.

Inainte

de a cumpăra cafea,

vă rog faceți o probă de cumpărare de

cafeaua prăgită de Palermo

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină, gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte spornică și bogată. In toată săptămâna prăire proaspătă de două-ori; împachetare de 1/4 și 1/2 klgr. se poate căpăta esclusiv

la băcânia lui

Dürr Gusztáv

ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet e provăzut cu numele firmei mele și cu sigilul meu de cusutor.

CIMBALMĂ

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloge mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta »Școala« de cimbalnă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalnă și de muzice

M a k ó (casa proprie).

Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 **am strămutat-o tot în aceeași stradă în celalalt șir de casă nr. 2**, lângă hotelul »Vass«. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu toată stință

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 2.

Berger Gyula

— farmacia
„la Stă Elisabeta“
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra piștraiilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 filleri.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta in culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 filleri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil in special celor cu dinții răi. Rumenește gura, întărește gingiile, s'ștează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 fil.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta in culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răceleii »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răceleii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spiert pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreană o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 80 filleri.

Eter pentru bătătură. Delătură in scurtă vreme fără durere ori-ce bătătură a pielii, ori bătătură. O sticlă e de ajuns pontru delăturarea celor mai mari bătătură. — O sticlă 70 filleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția din H.-M.-Vásárhely, ținută in anul 1904

TELEFON Nr. 438

Medalie de argint la expoziția generală din H.-M.-Vásárhely ținută in anul 1904

SINGER ARMIN

PRĂVĂLIE:

Tisza Lajos-körut 48

• SZEGED •

DEPOSIT:

Strada Jókai nr. 3

Magazin de sticle in table. ● Magazin de oglinzi in table.
Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată in electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și advocați.

Sticlerie de lux pentru ferestri de salon și biserici in execuție artistică.

Decorație de mobile in stilul cel mai nou și in toate culorile.

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

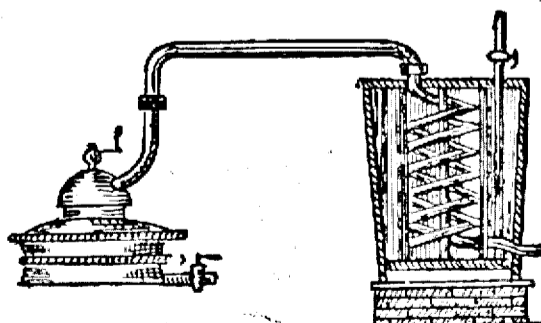
Primesc spre tocmire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle și ori ce lucru din bransa mea.

Recomand tuturor fierbătorilor de rachiu și de spirt
căldările

mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevetate, făcute după sistem propriu.

Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc in atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Tin totdeauna in magazin meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisfac momentane comanda mai mari. Afară de aceea am in magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustrate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar
UJVIDÉK, strada J.Ázár nr. 14.

SCHIEDER

INTREPRINDERE PENTRU ASFALTARE ȘI BETONARE

— ARAD, Piața Szabadság nr. 10. —

EFEPTUESC: Pavagiu de granitto, terazzo, beton și asfalt, canalizari, acopereminte de beton, țitoare de apă, strășine, zidiri de beton sigure contra focului cu pervazuri de fer, transformarea locuințelor umede în locuințe sănătoase, lucrări de cement și beton.

Plăci de cement și mozaic, plăci de pavagiu și table de gips.

Vinderea de cement în măsură mai mare și mai mică.

Toată imitarea sau reproducerea va fi pedepsită.

Unicul veritabil e Balzamal Thierry

provăzut cu marca „Călugărița verde“ sub scutul legii Cel mai vestit și neîntrecut medicament contra pertur bațiunilor de mistuire, sgârciuri de stomac, colică, catar, dureri de pept, influență etc. Se capătă în 12 sticle mici, sau în 6 duble, ori în una mare deosebită provăzută cu incuetoarea patentată. Prețul 5 cor. cu porto.

Unsoare Centifona Thierry recunoscută ca „non plus ultra“ contra rănilor vechi, aprinderi, vătămări, răniri, precum și tot felul de umflături. 2 boreane cu 3 cor. 60 fl. cu porto. Bani se trimit înainte ori se ridică prin rambursă.

Apotheca Thierry în Pregreda lângă Izvorul mineral de apă aeră ROHITS.

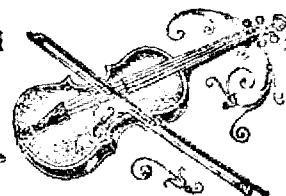
Froșuri cu mai multe mii de mulțumiri se trimit gratis și franco.

Depozite în următoarele apothece: în Budapesta la TÖRÖK JÓZSEF și EGGER LEO și în Lugoj la VERTES LAJOS.

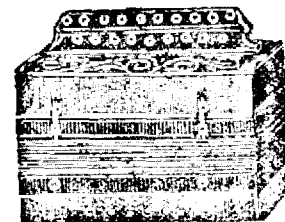
Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN JÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune violine, celo, gurdune, braci (violina secund) și strune și mai departe clarinete, harmonice.

Reparări se efeptuesc artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

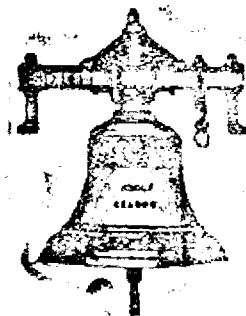
Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal, arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu orice alte clopote, la turnarea unu și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

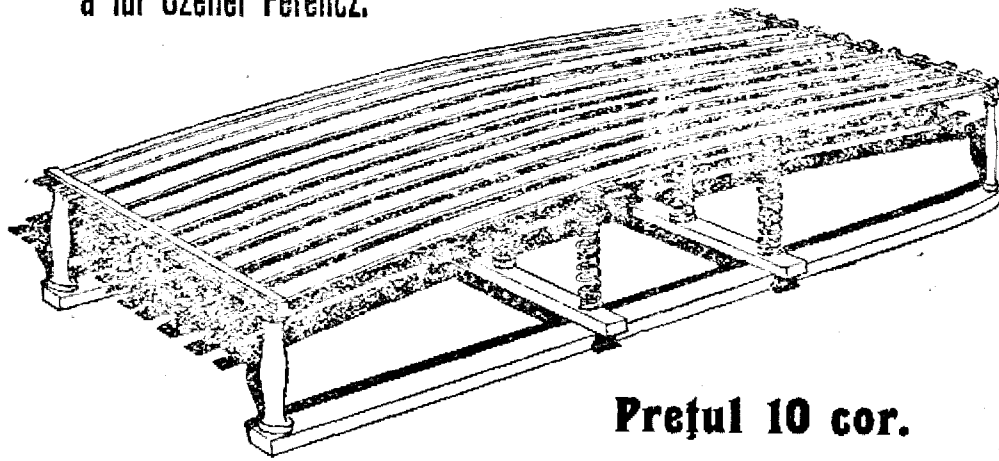
Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamente de fer, prin a căror întrebuintare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Samiera „REFORM“

adaptată și brevetată a lui Czeiler Ferencz.

Prețul 10 cor.

Avem onoare a atrage binevoitoare atențiun a p. t. public a supra samierei „REFORM“ mai sus desenată.

Aceasta samiera „REFORM“ după mulți ani îndelungați folosită, escludând orice nedumerire, s'a adeverit, că e foarte rentabilă, căci e bună, țitoare și practică.

Pe lângă toate acestea samiera „REFORM“ e foarte ieftină, deci ușor se poate pune în țirculație.

Avantagiile acestui samiere „REFORM“ sunt următoarele: e ușoară (12 Kgr.), se poate ușor desface în părți singuratic și de către ori și cine în câteva minute se poate încheia, ce-i mărește valoarea și împrejurarea că e sculită de viermi și se poate ținea în curețenie.

Impachetarea și magazinarea ocupă loc puțin, prin ce cheltuielile de enbalagiu și expediție sunt foarte mici.

Pe lângă toate acestea și alte avantagie nelșirate aici, samiera „REFORM“ e cea mai ieftină și mai țitoare.

Ca P. D-ta să te convingi despre adeveritatea celor spuse de noi, recomandăm ca probă mai multe bucăți din samiera „REFORM“ și suntem infirma convingere că acest articole pe mai departe îl vei comandă numai dela noi.

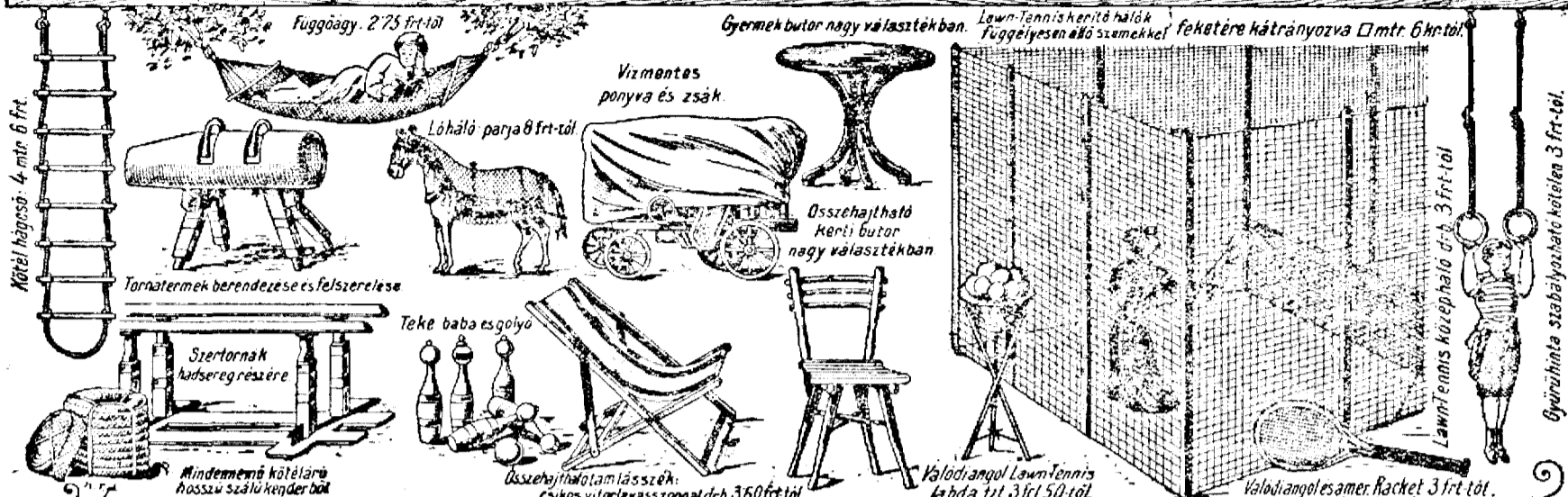
Cu toată stima:

Gzeiler és Szathmáry

FABRICĂ DE LEMNĂRIĂ ȘI MĂSĂRIE ARAD. Str. Pöltemberg Ernő 7-8-9.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK ÉS KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

TELEFON: 15-56. (Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak.) ALAPITTATOTT: 1878.

Seffer Antal are tot felul de instrumente de sport și magazină de ștreanguri

Budapest, IV., str. Károly, bolta Nr. 12. (Közp. Városház épülete)

Se află în magazină:

Scară de ștreang, 4 mtr. lung, 6 fl.
 Pat-leagăn, cu preț del 2.75 fl. in sus.
 Tot felul de instrumente pentru gimnastică de școală și pentru militari.
 Palamare lungi din fuior de cânepă.

Mreja de acoperit caii.
 Popice și bile de joc la popicărie,
 Ponevi și saci prin cari nu intră apă.
 Scaune de lux cu pânză dela 3.60 fl. in sus.
 Mobile de grădină, cari se pot împătura.
 Mince engleze pentru jocul »Tennis«,
 12 bucați dela 3.50 fl. in sus.

Rackete veritabile engleze și americane dela 3 fl. in sus.
 Mreji pentru încunjurarea jocului »Tennis« cu cătran negru □ metru dela 6 cruceri în sus.
 Mreja mijlocie bucata dela 3 fl. in sus.
 Uțuturi dela 3 fl. in sus.

Nr. telefonului 15-56. Prospecte de prețuri la dorință trimite gratis — franco. — Comandele din provincie se efeptuesc prompt. Fondată la 1878.

Fiecare damă

știe că BORAXUL este de ani îndelungați cel mai perfect leac pentru îngrijirea feței și a mânilor. Pe baza acestor fapte și încercări adevărate mi-a succés să fac din BORAX

Crema borax și Sapunul borax

ce întrece ori ce cremă apă, unsoare și săpun făcută spre acest scop. — Afară de aceasta despre efectul bun al acestui leac minunat în scurt timp au primit mii și mii de epistoale de mulțumită și recunoștință. După folosirea unui borcan trece ori ce pată de pe față și dă o față curată.

Prețul unui borcan de CREMA BORAX unguerească de toaletă 80 fleri.

Prețul unui bucată de SAPUN BORAX unguerească 80 fleri.

BORAX UNGURESC pentru toaletă se capătă cutia cu 15, 30 și 75 fleri.

Pregătitorul Mondlicht Bernát farmacist cu diplomă.

Magazin principal „RÁKÓCZY DROGERIA“
 BUDAPEST, József-körut 32/a.

Primul institut sudungar de auritură artistică alui **E. I. SPANG**, auritor bisericesc, (casa proprie) Str. Gărei No. 10. TIMIȘOARA (fabră)

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur București, și cu altele medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni, amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri, plafonturi, decorații de părete, etc.

ÎN ATENȚIUNEA CINULUI PREOTEȘCI!

Am onoare a recomanda unieul meu

croitorie pentru tot felul de haine preotești

precum: reverenzi, cimade, pultoane, camilafă și capișon. În magazinul meu țin numai stofă de calitate primă. Pun mare pond pe forma esterieară ca să câștig plăcerea onoratei preoțimi, care mă va onora cu comanda.

Varga János succesor MUTS JÁNOS

croitor de reverenzi și vestminte preotești

în Buda p e s t a, IV., Váci-uteza nr. 70.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

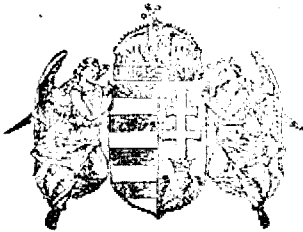
Iacătus de edificii, canale și apeducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17. Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluviu,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apeducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu trageri spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

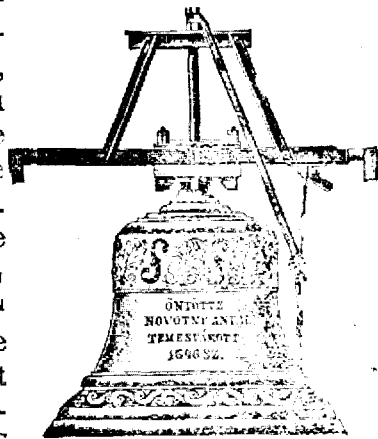
**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE****Fabrica de
seane de fer
pentru clo-
pote -- alui****ANTONIU NOVOTNY****TIMIȘOARA-FABRIC**

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scanelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-couranturi ilustrate gratis.

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scâlzi și seane pentru măcelărie, întărirea pereților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

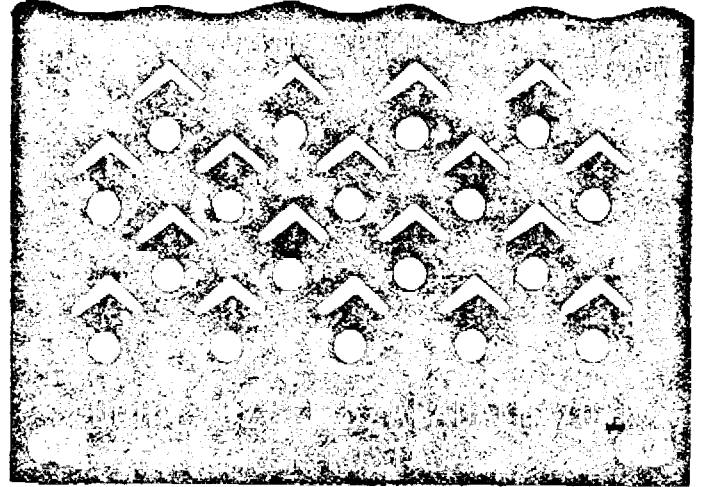
Cu stimă: **Binda Angelo.****Ciururile brevetate ale lui Dorn József**

să potrivească la tot felul de mașini de treerat, pentru scuturat paiete la mașina curățitoare de jos etc.

Fiecare econom e dușmanul său propriu, dacă nu folosește ciururile brevetate ale lui Dorn, la mașinile de treerat, care-i rămâne în cinste după 3 zile de imblătit.

Cu totul sunt în circulație cam 6000 de ciururi.

La imblătitul din anul trecut a eruat contele Wenheim pe moșia sa delu Csorvás de la 500 de clai de bucate 247 de klg. de grăunțe față de ciururile de lemn, ceea-ce dovedește și „Societatea economică“ („Gazdasági egylet“) din comitatul Bihar.

Furnișez pentru fabricanții din țară și străinătate.

Iau răspunderea pentru ciururile mele de bucate. Recomand încălzitoarele mele cele nouă, cari să potrivească la ori-ce mașină (sparhert) cu cari să cruță 50% de material de ars, care dă căldură plăcută și trainică.

Cu prospecte și explicații mai detaliate servește

DORN JÓZSEF, atelier de mașini **Békés-Csaba.****Fabrică de mobile de fier și de aramă în Arad.**

Am onoare de a anunța pe domniile proprietari de vile și de grădini acuma la începutul sezonului de primăvară că am un bogat asortiment de

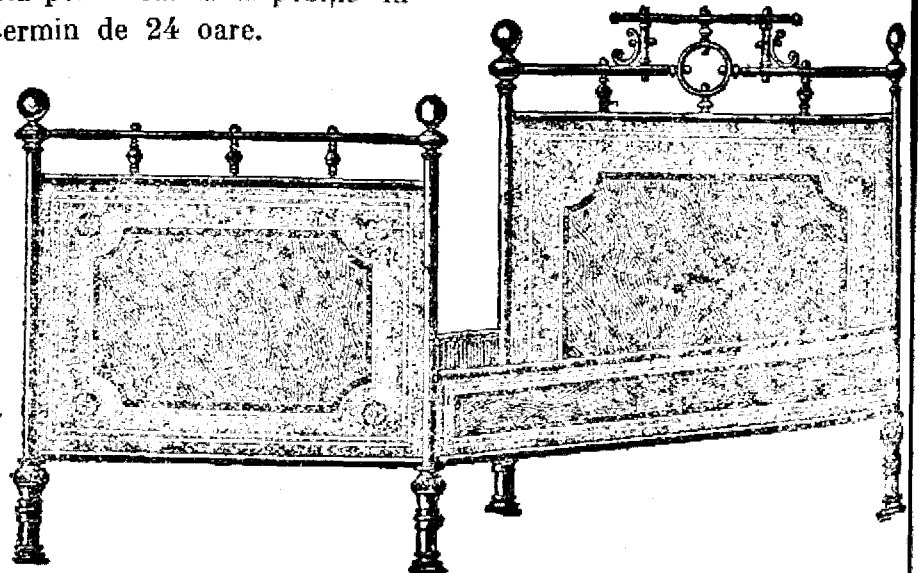
chioșcari de grădini, scune, bănci și umbrare

în execuție excelentă și plină de gust, cari în ani de zile și să efectuiască în orice mărime și formă.

Instalări complete de cafenele și oteluri propriu fabricatul

Mobile de fier și aramă și somiere particulari în execuție admirabilă.

Trimț devizuri după dorința în scris sau șeful fabricii mele va sta publicului la dispoziție în termen de 24 oare.

Comande primeste: **Fleischer Testvérek**

FABRICA: Aulich Lajos-u. 14.

DEPOSITUL: Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes.)

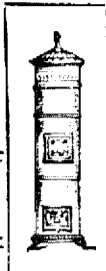
Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

KOCH JENŐ

Budapest, V., Balthory-utca 9.

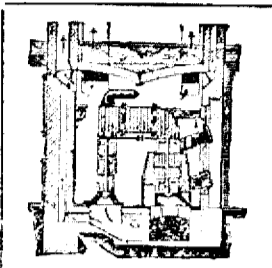
Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer a castelelor, caselor de familie, biserici, teatre, hoteluri etc

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

Planuri pentru aranjamente de încălzire cu aer se fac gratuit.

Catalog despre diferite cuptoare la dorință trimit gratuit.

Fabrici de mașinării și plăci pentru ciur; edificare de mori a lui

GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., Váci-ut 40-48.

Recomandă *locomobilele sale originale cu vapor Marshall*, cele noi fabricate proprii: ca mașini de trierat și mașini combinate pentru trieratul bucatelor și a trifoiului; singuratică mașinării de moară, asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere economice

Ciur de ales sămânță cu brevetul a lui Graepel

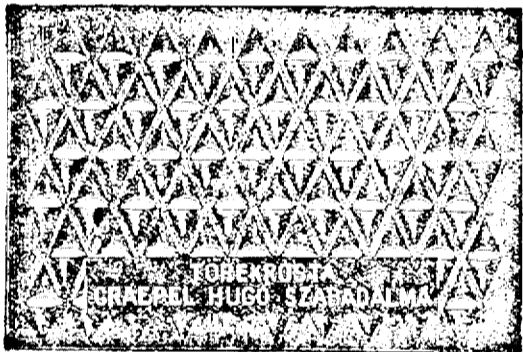
care s'a probat cu cel mai mare succes,

și din care

s'a spedit până acum circa **8000** bucăți.

Acest ciur îl trimit pe 14 zile de probă la ori care mașina de trierat, și-l primesc îndărăt, dacă nu va fi mai bun de cât ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele, precum și broșura cu mulțime de epistoale de mulțumiri și recunoștințe, se trimit gratis și franco.

INTESEIAT LA 1883

Dipl. de onoare Lovrin 1902
Medalia de aur Timișoara 1891.

Telefon pentru comitat și oraș nr. 498.

Szubotha

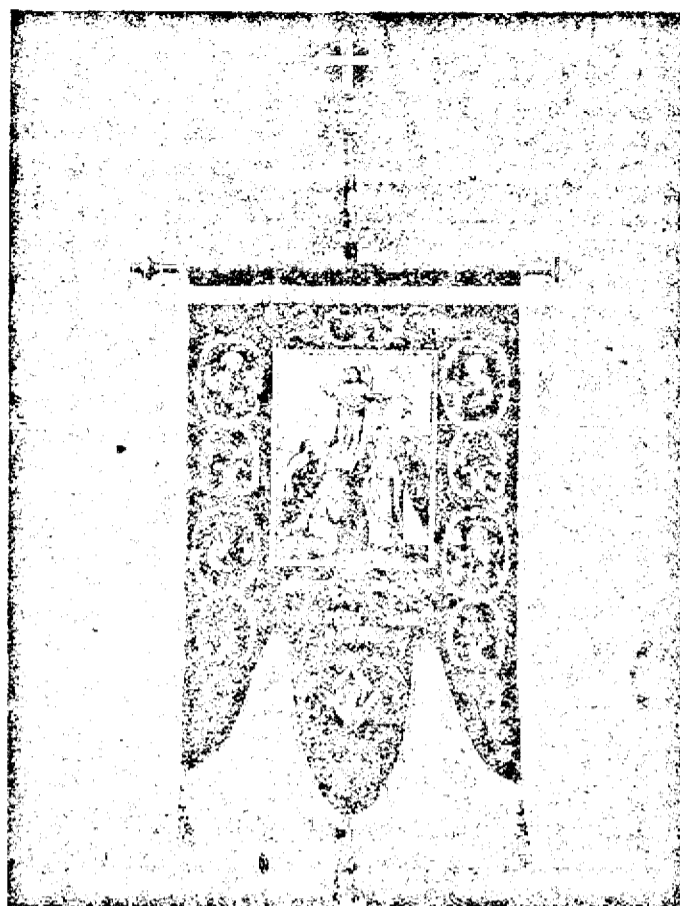
Sándor

pregătitor de odăjdii și adju-turi bisericesti

croitorul teolog. epis-copești din Cenad, life-rantul Excel. Sale episcop. Dessewffy din Cenad

TIMIȘOARA-CETATE

în teologie.

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preșoim cât și a acolora, cari vorse se cumpere pentru bisericii cepele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruce
statue sau altfel de adjuturi bisericesti

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adjuturilor bisericesti.

Pentru înfățășările mele sau răspunderea. — Servese bueros cu catalog bogat înstrat.

Nou! Prăvălie de geamantane. **Nou!**
pielărie de artă, șea și curele.

LIFERANTUL ARMATEI COMUNE C. R.

Recomand în atențiunea binevoitoare a onorabilor me cumpărători

cercetarea
prăvăliei mele de geamantane,
pielărie de artă, șea și curele

aranjată după modelul celor din capitală conform receriri telor moderne

în Arad, strada Salacz nr. 1.

Magazin de tot felul de geamantane și pielărie de artă, hamuri pentru cai de rând și cai de călărit, instrumente pentru grajduri și pentru îngrijirea cailor, articole de călărit și sport. Toate cele necesare la o șea ofițerească sau domnească.

Comandele se efectuează pe lângă răspundere, prompt și prețuri ieftine.

Probați să vă convingeți!

Ori ce renovare ce se ține de aceasta branșă se efectuește imediat pe lângă prețuri moderate.

Cu stima: **Bérczi Pál**, Arad, str. Salacz nr. 1.

Pentru păstrarea și îngrijirea feței de femeie cea mai bună și în tot locul cea mai plăcută alișă

e alișă renumită „CORNELIA“.

Această alișă e cel mai bun medicament contra pișturilor de pe față și mâni contra petelor de piele, carsăturilor etc. eși nesticăcios amalgament curat.

Prețul: Un borean mic cu îndrumări cu tot 1 Cor
Un borean mare cu îndrumări . . . 2

Sapunul Cornelia bucata 1 Cor.

Se poate căpăta la pregătitorul:

Farmacia la „Coroana“ a lui LESZKOVÁ CZ MILETA, Ó-Verbász.

Magazin principal în Budapesta: Farmacia (Hácska) Török József, Budapesta, str. Király nr. 12

La trimiterea înainte a expeduzii pentru comandă de șese coroane, cele procurate le expedez fără nici o altă cheltuială de postă.

Epistoalele să fie în limba maghiară, germană și sârbească.

Mare atelier de reparafie

IN ATENȚIUNEA BICICLIȘTILOR!

B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

Magazinul de biciclete,
mașini de cusut sonerie,
institut de telefoane și
parafulgere a lui * * ***Koch Dániel**Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.
Magazin de lămpi și tot
felul de trebuincioase la
biciclete. * * * * *

Numărul telefonului 440

Fondat la 1846.

Telefon 25—37.

Strămutare de prăvălie. Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători
că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad
am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,unde de altfel având prăvălie, în garnitură de salon, salon băr-
bătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela pre-
țul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc
în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum
se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă**VARGA JÁNOS**

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluții cu automat. —

Fiecare cumpere apă minerală numai „Répáti“
și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și
și d'acea pentru că face de prisos multe ape mi-
nerale austriace și străine.**„Répáti“**svorește din pământ căciuse, într'o curățenie ideală țipsită de
baceile și conținând cu îmbelșugare ferRépáti, apă aeră și univorsală este de un efect in-
vierător și vindecător se folosește cu uimitor
rezultat mai ales împotriva tusei răgușeli, stomacului, rărun-
nelilor, ficatului și a boalelor de întărire precum și la bo-
alele urinei, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva
boalelor de pept și organelor de respirație și mistăire.Cu Répáti, este o apă foarte plăentă și de un efect
toate că Répáti, vindecător admirabil este foarte ieftin,
drep-aceea fiecare care-și prețuește sănătatea, ca beaură de
toate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească.Répáti, se poate căpăta în ori care prăvălie de colo-
niale și se expediază și la casa particulare

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

BOROS LAJOS

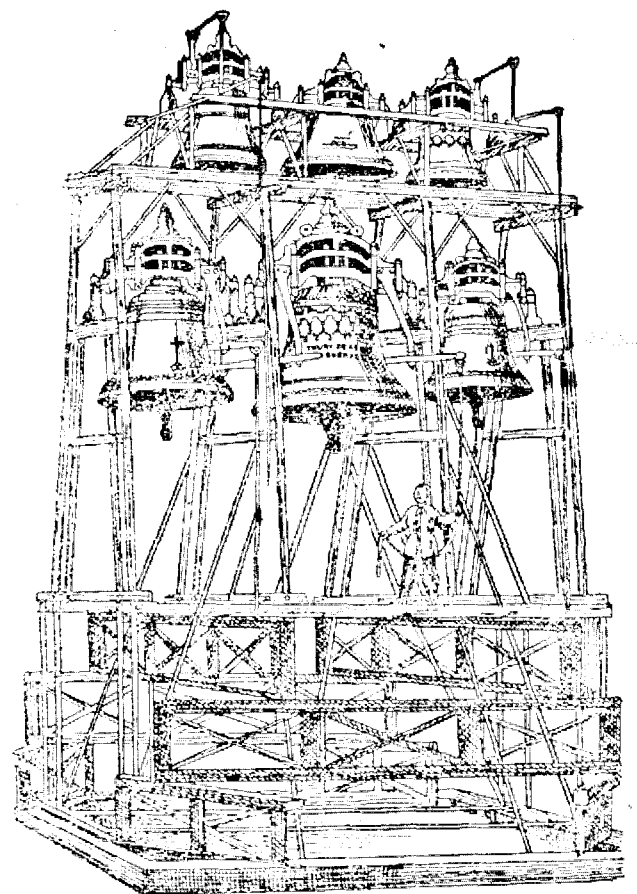
magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o co-
mandă cel puțin de o ladă (50 de sticle) expediția la
gara din Arad se face gratuit.

Pozdech József următor Thury Ferencz

Budapesta,

VI, Lehel-utca Nr. 8.

Mare fabrică
de instrumente
muzicale
de suflat,
turnătorie de clo-
pote și metale,
făurărie
și ajustărie
de clopote
cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

ATENȚIE!Cel mai vechiu și bun magazin de mașini din com. Ciănad
a lui**Glück Samu**
MAKÓ.Life-
rează **Mașini de sămănat** după cel mai
nou metod,

15 serie 200 fl., ● 17 serie 210 fl., ● 19 serie 225 fl., ● 21 serie 240 floreni.

Cea mai
nouă „bicyclă pentru armată „METEOR“ tare cu 65 fl.

Mașini noi de cusut „SINGER“ 80 fl.

GIURURI, TRIERE, MORIȘTE, pluguri de oțal și alte instrumete pentru economie.

Curele și oleuri pentru mașini, unsoare de mașini
pe lângă prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai
favorabile de plătire.

Unelte de automat pentru trier

Mașini de sămănat ● **Mașini de greblat**

Mașini pentru săparea și clasarea cartofilor

și tot felul de mașini ce se întrebunțază la economie, cu construcții tari și execuție solidă, liferează:

Drössler Károly

fabrică de mașini și turnătorie de aramă
.. .. și fer patentată ces, crăiască .. ..

— Deposit: —
POZSONY. BUDAPEST, VI., Váci-körut 59.

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măști de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiaj, în mari assortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie,
articole de toalete și frizerie,

ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățatul unghiilor (Garnituri manicule), ape de dinți, prafuri de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr-pieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumă, apoi bandage, etc. etc.

Nou mod de lecuire.

Reumaticilor etc. recomand **ghetele igienice** și **sănătoase** făcute de mine, de mulți ani întrebunțate, de medici recunoscuți, industrie maghiară, patentată și în străinătate. Construcția din lăuntru acestei ghetă după părerea specialiștilor asigură în mod neîndoielnic forma normală și naturală a piciorului, reabilitează sănătatea bolnavului reumatic, iar **construcția sănătoasă o apără de răceală și de alte morburii periculoase**. Ghetele sunt ușoare și de formă elegantă, și acelora, cari după un li-e oficiul lor umblă mult, sunt neprețuit de bune. **Vindecă cu succes sudarea picioarelor și alte boale, circulațiunea sângelui o face regulată, și e un leac folositor pentru multe boale.** Preparătorul și inventatorul

Rytkó Győző Budapest, Kerepesi-ut 29.

Ghetele igienice al dlui Rytkó Viktor corespund tuturor recerșințelor, în urma căruia omul își poate păstra sănătatea timp îndelungat, de aceea le recomand cu căldură tuturor. Dr. Löffler Emil, de 40 ani lucru în Budapesta, VI., Uj-utca nr. 19.

On. dl. Rytkó! Cu ghetele ce le-ai făcut pe sama mea, ai câștigat deplina mea admirație, atât în ce privește partea igienică cât și forma ei. Prăvălia D-talei o să comandă în tot locul. Dr. Roth Heinrich, Harsfa-fürdő (cottul Bereg)

Ardeuri.

Remediul cel mai bun în contra răcelei, tusei și a guturaiului este **Ceaiul pentru piept de Száskabánya!** — Să poate afla la farmacistul: **Dr. Béla Odor**, din Száskabánya (com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

T. C. WINTDRHOFF, Düsseldorf

Fabrică cu brevet »Hannibal« de firez pentru cercuri și rame (cadre),

HENRY EISELT, Töplitz-Schönau

Fabrică cu brevet »Graual« pentru condensarea lepezilor de fer (metal) și »Magnesit«,

LATTERMANN-FABRICĂ

de cuptoare cu brevet, care se pot umplea cu prav de firez,

GEBR. MÜNZ, Nürnberg

Fabrică de cretă și requizite de scris,

METZELER & COMP., Wien

Fabrică specială pentru gumi-elastic.

CARL FINGADO, Nürnberg și Karlsruhe

Firmă pentru exportul hemeiului, și

FORSTNER JOZSEF, Budapest

Fabrică cu brevetă »Ibis« pentru scubitoare de prav igienice

Reprezentanții pentru UNGARIA-DE-SUD

Telefon 532.

Pollák és Szalay

Telefon 532.

cancelaria specială pentru industrie artificială a reprezentanței

în Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.

Catalog se trimite gratis și deslușiri se dau fără taxă.

Agenti isteți se primesc cu rabat mare.

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public din loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

prăvălia de ghetă a lui GORZÓ și soții

care există de 15 ani și în care și eu am fost partaș. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

E și în interesul D-Tale!

— Dacă vrei să cumperi, nu întârziă de a cere la

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclamă:

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, până acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreg comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public en stimă

HEGEDÜS ÁRMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuin-
țează cu succes de 30 de ani,
e admirabil medicament con-
tra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mân-
care, nutrirea și mistuirea;
întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot fo-
losi fiind-că are deosebită
influență asupra singelui și
♣ formărei oaselor. ♣

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
♣ spițaria lui ♣

Barcsay Károly

■ Szeged, Széchenyi-tér 12. ■

Cel mai bun prav pentru insecte

pentru nimicirea purecelor, stălni-
țelor, muștelor și a altor insecte.

Tabakó

admirabil prav contra moliilor, efectul
deja după o zi întrece pe cel al naphta-
linului.

Jumătate klgr. . . . . 50 fileri.
Un klgr. . . . . 1 cor.

Se poate căpăta

in Arad și jur

numai la drogheria și parfumeria

Vojtek és Weisz
ARAD

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe onspetii mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientios. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum

în piele colorată

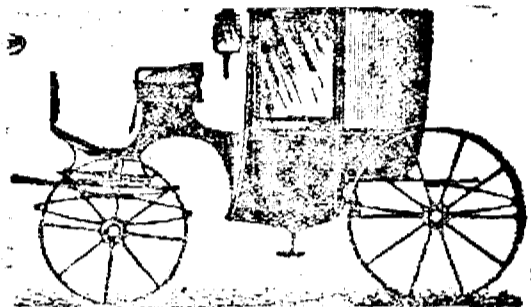
pe lângă prețurile cele mai moderate în
un asortiment bogat acela poate se căș-
tigi în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

căltunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-
tér nr. 2.

In mai multe expoziții premiat cu primele premii.

Nr. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4.
(Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite
caruțe noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte
avantajoase

caruțe folosite, în schimb (phaltone cu acope-
riș și fără acoperiș, săni, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Sirupul de miere-de teiu
al lui HALÁP

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și
căruia care tușește, care e răgușit, răcit, fără
apetit și care slăbește.

De multe ori o tușă neluată în samă și ne vătămătoare
semnul tuberculosei.
Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stâr-
pească, deja când incolțește, iar unde să observă, să fie
nimicit prin

sirupul de miere de teiu al lui Haláp

care are influința sigură la dureri de piept, însă, răceală etc
Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor. — După trimi-
tarea banilor înainte se capătă numai

în farmacia „Apostol”, Budapesta
József-körút 64/29.

Crema Aphrodite

nestricăcioasă și fără unsoare
vindecă în câteva zile cu sigu-
ranță piștii, cosurile, roșea
mânelor și obrazului, arsura
de soare, și face pielea netedă
ca catifeană. Acest medicament
recomandat de toți medicii, vin-
decă mai sigur decât orice ali-
fle opăreala, căci nu produce
coșuri (comedo).

Săpunul cremă Aphrodite

face fața fragedă, plăcută și tânără;
femeile mai în vârstă încă îl între-
buințează împreună cu crema, pen-
tră să întinerescă.

Un borcân de Crema Aphrodite 1 cor., un borcân mare
2 cor., un borcânas de probă 7 de bani. — Săpunul de
cremă Aphrodite 1 coroană. — Pudră (în 3 culori) cu sau
fără grăsime 1 coroană, cutie mare 2 coroane.

Spiritul pentru păr AL LUI BASCH e
medicament sigur
contra căderii părului și mătreșii; costă 2 cor., o sticlă
de probă 1 cor.

Syr nervinus comp.

„BASCH”
e cel mai bun mijloc contra tuturor
boalelor de nervi: contra durerii de
cap neuragice, slăbiciunii de nervi,
oboselii, însomniei etc.; contra boalelor
de sânge și de oase: a anemiei, clo-
rosei, rachitismului (boala englezească)
etc.; contra boalelor de inimă și scro-
fulosel.

E probat de foarte bun la reconva-
lescență.

O sticlă 2 coroane.

Antisutin Basch e leac probat contra asu-

dării mânilor și picioare-
lor. O sticlă 1 coroană.

Esența gastrală a lui Basch e leac

sigur
contra lipsei de apetit, contra durerii de stomach, contra
colicel, întrebunțată împreună cu praful lui Basch în-
ceată durerile, întărește stomachul, conținește răgăială;
e bun după mâncarea ori băutura mătă. La boale mai te-
delun ate să poate folosi pilulele curățitoare de sânge
ale lui Basch.

1 sticlă de esență 1-20 cor., 1 sticlă mare 3 cor., 1 cutie
de praț 1 cor., — 1 cutie de pilule 1 cor., 7 cutie 6 cor.

Sirupul de sulfoquaiacoi al lui Basch, e leac

sigur
ajută la tuse, regușeală, la boalele de piept și de plămâni,
contra tusei măgărești, la junghieri în coaste, la năuf
etc. Acest sirup face să crească greutatea trupului, vin-
decă tusea, sculpatul și asăzarea de noapte. Pe lângă
sirup ajetă foarte mult CEAIUL DE PIEPT ALUI BASCH.

1 sticlă de sirup 2 cor. Mai mult de 4 sticle se trimet
franco. 1 cutie de ceaiu 1 cor., 1/2 de cutie 50 fl.

Spiritul lui Basch contra reuma-

tismului și podagrei e indispencabil cea-
turistilor etc. după o încoriare prea mare; el vindecă
foarte repede junghierile din mână și din picioare, du-
rerea de mijloc, umflăturile etc.

1 sticlă 1 coroană, 1 sticlă mare 2 coroane.

Praful de vite

al farmacistului Basch e de
recomandat tuturor economi-
lor pentru tusea și umflă-
turile gîndurilor la cai; la vite
cornute, porci și oi pentru
curățire și poftă de mâncare.
Întărește, ajută mistuirea și
împiedecă să se umfle. Vacie
dau lapte mai bun și mai mult
după el.

1 cutie 70 fleri; 11 cutii 7 coroane, franco.

Restituțiuni-fluidul lui Basch e bun la bol,

ca și vacii contra po-
dagrii, umflăturii vianelor, umflăturilor etc. E de recoman-
dat să se frece caii și boii după muncă multă cu acest fluid,
vestit, căci astfel își recăștiga prețurile și devin sprinteni.

1 sticlă 2 coroane, sticlă de probă 1 coroană.

Prav de vaci

face să crească pofta
de mâncare și curată
sângele. E eschis să dea
vaca lapte albastru ori
cu sânge, nici nu să
umflă vaca. E de lipsă
la schimbare de nutreț.
1 cutie 1 cor.; 1/2 de cutie
60 bani. La cumpărători
mai mari rabat.

Praful de porci e cel

mai
bun de îngrășat porci, până la
250 de chile. Acesta împreună cu
PICĂTURILE PENTRU PORCI
alui Basch îl păzesc de boale.
1 cutie de praț 70 de bani,
11 cutii 7 cor. franco. — 1 sticlă
de picături de porci 70 fleri,
12 sticle 6 cor. franco; 50 de sticle 20 coroane.

Toate preparatele au marea îngrășalului.

Comandele de peste 6 cor. le trimete franco:

farmacistul **Basch Ernő** Az angyalhoz
NAGYBEUSKEREK, GABNA-TÉR.

AVIS

In Arad cea mai veche împletitore
de coșeri și scaune de nueli
în strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găesc coșeri de că-
lătorie pe piață și de haine în or-țe mărim.
Împletire de scaune nuele în prețul cel
mai ieftine se pot repera și primesc spre re-
perare or-țe lucru ce cade în branșa mea.
Cu stimă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF

împletitor de coșeri
strada Kossuth nr. 64.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francise Kwizda

furnisorul curței c.-reg. austro-ung., reg. române și
prinș. bulgare
farmacist cercual în Korneuburg
(lângă Viena).

Restituțiuni-Fluid de Kwizda

este apă de spălat caii,
brevetă ces.-regală.
O sticlă costă 2.50 cor.
De 40 de ani se fo-
losește în staulele de
curte, în grajdurile mai
mari ale singuraticilor
și în ale miliției ca în-
tăritor excelent, la în-
țepenirea mușchilor,
etc., la adresări are re-
sultat minunat, căci fa-
ce ca caii să biruie mai
multă muncă.

Numai având breveta
alătură-
tă e ve-
ritabil
Restituțiuni-Fluidul de Kwizda.

Să trimet preț-curante cu loane gratuit și franco.
Deposit general: Iosif Török farmacist. Budapesta,
Király-utca 12, Andrassy-ut 26.

Pentru cei ce
pățimesc de surpătură

Cea mai nouă invențiune de han-
dăgiu ces. și reg. brevetat pneu-
matic cu pelotă de cauciuc, cel
mai perfect în felul său alui KE-
LETI!

Oprește surpătura cea mai mare
și vechie fără de a cauza dureri.

Prețul: pentru o latere 12 co-
roane, pentru amândouă laturile
24 coroane.

Mulțime de epistoale recunosca-
toare din patrie și străinătate, dela
cei mai vestiți medicii și profesori.

În institutul meu artistic pentru
îndreptarea corpului, ce susță de
25 ani, pe lângă controlul unui
medic de praxă al orașului Budapesta, să pregătesc pe
lângă prețurile cele mai ofdine, cele mai perfecte instru-
mente tehnice, ca

picioare și mâni artificiale

Corzette și îndreptătoare pentru cei în creștere strâmbă,

Mașini de proptit și umblat

Lepători pentru pântece și ciorapi de cauciuc pentru

Dăruile sunt servite de femei.

Seracii, conform întelegerii, vor plăti în rate.

Proștii gratis și franco catalog provăzut cu peste
3000 figuri.

KELETI J. fabricant de instrumente artistice igienice
BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-u. 17—18
(În palatul claustrului ordinului monahal „Szervita”)
Fabrica: Bpest, IV. Koronaherczeg-u. 14. — Întemeiată 1878
— Corespondența în limba română. —

